VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 128 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, marrask. 5 p. — Saturday, Nov. 5, 1966

Farmari saa 3c tomaattikannusta

Monet ruokatavara-astiat maksavat enemmän kuin niissä olevat aineet; tomaattimehukannun valmistamisesta 3 senttiä farmarille, 1.8 senttiä työpalkkaan ja 5.4 senttiä vähittäiskauppiaalle

Ottawa. — Canadan suurissa ketjukaupoissa maksavat pakkaukset enemmän kuin niiden sisällä olevat ruokatarpeet.

Tomaattimehukannu maksaa miltei kaksi kertaa niin paljon kuin siinä kannussa oleva mehu, selitti H. J. Heinz Co. of Canadan johtokunnan eräs jäsen elinkustannusten nousua tutkivan alahuoneen ja senaatin komitean kokouksessa keskiviikkona.

Etikka-astia maksaa kolme kertaa enemmän kuin siinä oleva etikka, hän selittti.

Heinz-yhtiön johtokunnan varapresidentti John A. Connell sanoi mainitun komitean kuulustelutilaisuudessa, että kaikesta noin viidestäsadasta eri ruokalajista, mitä hänen yhtiö käsittelee, astia (kannu, purkki, pullo jne) maksaa tavaran myyntihinnasta 24 prosenttia ja siinä astiassa oleva ruokatavara 24 prosenttia (myyntihinnasta). Hän antoi komitealle seuraavanlaisia esimerkkejä:

Heinzin etikan vähittäismaksusta ta ruokatavarakaupassa menee 10 prosenttia etikkaan ,37 prosenttia astiaan (pulloon); tomaattimehussa 19.7 pros. aineisiin ja 34.4 prosenttia (kannuun); eräästä vauvaruokalajista 14.7 prosenttia aineisiin ja 32,3 prosenttia astiaan (kannuihin).

"Sweet mixed pickles (säilykkeissä) menee myyntihinnasta 41.7 prosenttia aineisiin ja 15.7 prosenttia astiaan (tavallisemmin lasipurkkeihin). Sopasta menee aineisiin 29.8 prosenttia ja 19.6 prosenttia astiaan (tav. kannuun). Tomaattisoseesta (katchup) 24.7 prosenttia aineisiin ja 22.1 prosenttia astiaan.

Mr. Connell sanoi ,että pakkausaineiden (pullojen ,purkkien, etikettien ja muiden) sekä farmareilta ostettavien tavarain hinnat ovat viimevuosina kohonneet. Kahdenkymmenen unssin kannut maksavat Hienzille tänä vuonnna $40.21 tuhannen kappaletta vastaavan hinnan oltua $38.78 tuhannelta v. 1961. Tomaatit maksoivat perille tuotuna $47.62 tonnilta tänä vuonna vastaavan hinnan oltua $39.21 tonnilta v. 1960 (Hinnankorotus 6 vuoden aikana vain vähän yli 0.4 senttiä paunalta — Vapaus).

Persikkain ,päärynäin, kurkkujen valkoisten papujen, keltajuurien ja perunain hintojen sanotaan olevan nyt korkeammat kuin vuonna 1960, mutta omenain hinta perille ajettuna on nyt $96 tonnia vastaavan hinnan ollessa $104 tonni v. 1960.

Heinzin esittämät tilastot osoittavat että 20 unssia painava Heinzin tomaattimehukannu myytiin keskiviikkona ottawalaisissa ketjukaupoissa 19 sentin hinnasta ja kaksi tölkkiä 37 senttiä (Torontossa 39 senttiä kaksi kannua), mistä summasta farmari saa 3 senttiä käytetyistä tuoreista tomaateista (tehtaalle ajettuna). Sen kannun hinta on 5.2 senttiä kappale, työpalkka 1.8 senttiä ja muut menot, mukaanlukien ilmoittaminen, rahti maksut ja varastokulut 3.5 senttiä. Samojen tilastojen mukaan Heinz-yhtiö saa 0.10 senttiä voitoksi kannusta, mikä maksaa ruokatavarakauppiaalle 13.6 senttiä ja kuluttajalle 19 senttiä, ollen siis myyntipalkkio miltei 2 kertaa niin suuri (5.4 senttiä) kuin farmarin tomaateista saama hinta.

SS miehet tappaneet sairaita ja vauvoja, kerrottiin oikeudelle

Stuttgart. — Kootessaan erään puolalaisen sairaalan potilaita yhteen ryhmään, myrskyjoukkolaiset heittelivät vastasyntyneitä lapsia ulos ikkunoista ja ampuen potilaat, joita ei voitu siirtää, kerrottiin Länsi-Saksan oikeuslaitokselle täällä keskiviikkona.

Kuusikymmentävuotias Anton Loehnert, joka on yksi kuudestatoista entisestä natsista joita syytetään 160,000 Puolan juutalaisen murhasta olisi syytöskirjelmän väitöksen mukaan tämän toiminnan johtajana.

Syytekirjelmässä sanotaan, että toinen syytetty 63-vuotias Rudolf Roeder Galiciassa olleen pakkotyöleirien entinen tarkastaja ampui 2 huonossa tilassa ollutta juutalaista potilasta takaraivon läpi humalassa ollessaan.

Ernst Epplen, 58-vuotiaan, sanotaan ruoskineen yhtä vankia ja sitten tappaneen hänet.

Syytetyt olivat sen aikuisia Gestapon jäseniä tai Lvovissa olleen orjatyöleirin vartijoita. Oikeuden käynnin arvellaan kestävän vuoden päivät, siinä kuulustellaan todistajia kahdeksasta eri maasta, Canada mukaan luettuna.

Voitot kohosivat 6 v. aikana 4-kertaisesti

Ruokatavaroita valmistavan amerikkalaisyhtiön myynnit kohosivat täällä 24% — voitot 396%

Ottawa. — Aylmer ja Del Monte-laatuja valmistava "Canadian Canners Ltd of Hamilton-yhtiön voitot kohosivat 6 vuoden aikana 396-prosenttisesti, vaikka sen myynnit eivät kohonneet samaan aikaan muuta kuin 24-prosenttisesti.

Tästä huolimatta yhtiön presidentti L. H. Johnston sanoi elinkustannusten kohoamista tutkivan alahuoneen ja senaatin yhteisen komitean istunnossa torstaina, että yhtiön voitot eivät suuremmin vaikuta ruokatavaran hintoihin, ja että "yhtiön voitot eivät olleet yllättävän korkeat muihin tehdasyhtiöihin verrattuna."

Mr. Johnstonin antamien selostusten mukaan tämän yhdysvaltalaisten kontrolloiman yhtiön myynnit kohosivat 42,216,000 dollarista helmikuun 28 pnä 1961 53,533,000 dollariin helmikuun 28 pnä 1966, mutta yhtiön voitot kohosivat samanaikaisesti miltei nelinkertaisesti, eli 434,000 dollarista 2,156,000 dollariin. Mr. Johnstonin antamien tietojen mukaan yhtiön voitot olivat ensimmäisen 3 vuoden aikana 1-1.4 prosenttia myynneistä ja toisena 3-vuotiskautena 3.9—4.2 prosenttia.

Puolustaen yhtiön voittojen suuruutta mr. Johnston sanoi, että voitot olivat liian alhaiset aikaisemmin.

Hän sanoi että hänen yhtiönsä on amerikkalaisten 'California Packing Corporation of San Francisco" kontrollissa. Sillä on seuraavat kokonaan omistetut canadalaiset alayhtiöt:

Aylmer Foods Warehousing Ltd (Rexdale); Boese Foods Ltd. (Niegara Peninsula); Wagstaffe Ltd (Hamilton); Canners Machinery Ltd. (Simcoe); Walmer Transport Ltd.

Mr. Johnstonin lausunnon mukaan canadalaisten ruokatavarain hintojen nousun aiheuttajana ei ole voittoilu, vaan yleinen inflaatiotilanne, ja se kun "asiakkaat haluavat erinäisiä mukavuusvaatimuksia tyydyttäviä ruokia."

Yhtiön lausunnossa sanottiin, että ruokatavaroiden "paketoiminen" maksaa usein enemmän kuin se, mitä ko. ruokatavarasta maksetaan farmarille. Hän mainitsi että jokaista dollaria kohti, mikä maksetaan farmareille tomaateista, menee $1.60 kannujen ostamiseen. Muut menot, kuten kuljetuksesta, ja varastoimisesta johtuvat menot, nostavat alunperin dollarin maksaneiden tomaattien hinnan $4.01.

Eräs komitean jäsen tiedusteli, minkälaiset suhteet tällä canadalaisella ja yhdysvaltalaisella emäyhtiön, Californian Packing Corporation kanssa. Viimeksimainittu sai Canadian Cannersin kontrolliinsa 1956 ja omistaa nyt ¾ sen osakkeista.

Johnston sanoi että Californialaisyhtiön kymmenvuotisen kontrollikauden aikana Canadian Canners vähensi kannuttamojensa lukumäärää 45:stä neljäänkolmatta, avaamatta yhtään ainoata uutta kannuttamoa. Hän sanoi monien olleen pieniä laitoksia.

VIIME TIEDOT

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeriössä laaditaan suunnitelmia Pohjois-Vietnamin pommituksen laajentamiseksi. Saatujen tietojen mukaan on tarkoitus ryhtyä pommittamaan rautatieristeyksiä ja ratapihoja sekä voima- ja tehdaslaitoksia Hanoin lähettyvillä. Pentagonista annetun tiedon mukaan presidentti Johnson antaa pian määräyksen tällaisesta pommituksen laajentamisesta.

Bonn. — Länsi-Saksan sosialidemokraattisen puolueen johtaja Willy Brandt pyrki eilen Bundestagin presidentin Eugen Gerstenmaierin puheille aiheuttaen siten huhuja, että hän yrittää järjestää kansleri Ludwig Erhardin kanssa neuvottelut ns. suuren kokoomushallituksen muodostamisesta. Mr. Gerstenmaier ja mr. Brandt ovat nyt samassa hotellissa Frankfurtissa.

Ottawa. — Liittohallituksen kruunun juristi Lawrence Pennell sanoi alahuoneen istunnossa torstaina, että hallituksen lakiehdotus vihan kirjallisuuden rajoittamiseksi esitetään ensi viikolla senaatin käsiteltäväksi. Tämän lakiehdotuksen mukaan tulee laittomaksi sekä puhuttu että kirjoitettu vihan propaganda. Se määrittelee myös ankarat rangaistukset lain rikkojille.

Washington. — Presidentti Johnson tiedoitti torstaina, että hänelle suoritetaan tämän kuun lopulla uusi leikkaus, jonka tarkoituksena on korjata viime vuonna suoritetusta sappileikkauksesta jäänyt vika. Samalla leikataan presidentin kaulasta, oikeanpuolisen äänijänteen läheltä pois pieni pehmeä ulkoneva. Leikkausta pidetään lääkärien toimesta pikkutoimenpiteenä, mutta se rajoittaa kuitenkin presidentti Johnsonin toimintaa juuri "välivaalien" aattopäivinä.

KALIFORNIAN TULIPALOSSA KUOLI 10 MIESTÄ; 9 SAI PALOHAAVOJA

Aylmer, California. — Jyrkkää mäenrinnettä ylös noussut räjähdysmäinen liekki surmasi täällä 10 palokuntalaista, jotka olivat sammuttamassa Anglesin kansallismetsän yhtä pahinta puskapaloa.

Kaikki palossa surmansa saaneet miehet kuuluivat suuren palonsammuttajien kokemuksen omaavaan "El Coriso Hot Shots"-nimiseen palonsammuttajien ryhmään.

Kaikilla tähän ryhmään kuuluvilla miehillä on päähineenä vihreät beret-lakit aina muulloin paitsi palon sammutustyössä jolloin he pitävät metallisia kypäriä.

Tämän ryhmän miehet ovat spesialisoituneet kuumimpien metsäpalojen sammutustöihin Montanassa, Idahossa, Kaliforniassa ja Oregogonissa.

Mutta he joutuivat tulipalonsa aina varoittamatta tulevan seikan — tuulen kääntymisen uhreiksi. "Se (tuulenpuuskan kääntyminen) on jotakin sellaista mitä kaikki palonsammuttajat ajattelevat", sanoi USAn metsäsuojelupalvelun puhemies Don Porter tiedoittaessaan tästä ihmismenetyksestä palossa, mikä riehui 2,100 eekkerinalan laajuisella alueella.

Ryhmässä, mistä nämä 10 kuoli, oli kaikkiaan 25 miestä. Viidestätoista pelastuneesta on 9 saanut vaarallisia palohaavoja. Viranomaisten tiedonantojen mukaan palo saatiin sammutetuksi keskiviikkona.

Nyt tapahtunut palon sammuttajien menetys oli yksi suurin Yhdysvaltain historiassa. Inaja Forestissa, San Diegon lähettyvillä v. 1956 olleessa palossa kuoli myös 10 palon sammuttajaa. Vuonna 1933 kuoli 29 miestä Griffith Parkin palossa Los Angelesissa.

Nyt kuollet miehet olivat selätysten jyrkkää kalliorinnettä vasten yrittäessään "katkaista" mäen rinteessä riehunutta paloa kahteen osaan. Yksi pelastuneista sanoi, että liekit nousivat räjähdysmäisesti mäenrinnettä ylös.

U THANTILLE VOIMAKAS LUOTTAMUSLAUSE

Yhdistyneet kansakunnat. — YKn yleisistunto antoi pääsihteeri U Thantille ylivoimaiset luottamusäänet täällä tiistaina pidentäen hänen palvelusaikaansa joulukuun lopulle, jolloin myös nykyinen yleisistuntokausi loppuu.

Hän vastasi jättämällä oven auki muutokselle päätöksestään erota kun tämä aika kuluu loppuun. Diplomaatit ovat tähän mennessä kieltäytyneet haeskelemaan hänelle seuraajaa, toivoen voivansa suostutella U Thantin jäämään virkaansa.

Hänen nykyinen 5-vuotinen palvelusaika olisi päättynyt keskiviikkona.

Yleisistunnon 121 maan salainen äänestys oli 113—0 U Thantin palvelusajan jatkamisen puolesta. Hän selitti yleisistunnossa lukuisten ystäviensä ilmaisseen toivomuksensa on että tämä seuraajakysymys saataisiin päätökseen hyvissä ajoin ennen yleisistunnon päättymistä joulukuun 31 päivänä, ja "minä myöskin osallistun tähän katsantokantaan".

Mutta hänen seuraavat sanansa viittasivat, ettei hän ole poistanut itseään valokeilasta.

"Se tulee olemaan epäilemättä ymmärrettyä, että lopullisen päätökseni teossa täytyy ottaa lukuun monenlaisia tärkeitä huomiokohteita," joihin olen viitannut aikaisemmin, sisältyen nytkin tietysti järjestön pitkäaikaiset harrastukset ja rauhan toiveet Aasiassa sekä muualla maailmassa."

"RYÖMIVÄÄ MANNERMAALAISUUTTA" SANOI NDPn JOHTAJA DOUGLAS

Ottawa. — Kolme päivää kestänyt väittely puolustuslaitoksen asioista antoi keskiviikkona sen verran aikaa, että uuden demokraattisen puolueen kansallinen johtaja T. C. Douglas sai esitetyksi räiskyvää arvostelua hallituksen "ryömimästä mannermaalais-ohjelmasta", kuten hän sanoi.

Hän esitti tämän arvostelun alahuoneen istunnon keskustellessa hallituksen käyttövaroista marraskuun menojen maksamiseksi.

Arvostelunsa perustaksi mr Douglas mainitsi esimerkkeinä Yhdysvaltain ja Canadan välisen Columbia joen kehityssopimuksen, Yhdysvaltain ja Canadan välisen autosopimuksen, luonnonkaasusopimuksen ja sen, että liberaalipuolueessa on ilmeisesti ryhdytty väheksymään entisen raha-asiain ministeri Walter Gordonin käsityksiä Canadan kansalliskysymyksistä. Kaikki nämä ovat merkkejä hallituksen "mannermaisuus-orientoitumisesta" selitti mr. Douglas.

Mr. Douglas sanoi pelkäävänsä, että hallituksen ohjelma johtaa lopulta siihen, että Yhdysvallat nielee Canadan taloudellisesti. Canadan kansainvälinen panos olisi sen jälkeen aivan näkymätön.

Hän viittasi Pearsonin sunnuntaiseen puheeseen jonka yhteydessä pääministeri Pearson sanoi, että Canadan ei tulisi yhtyä vapaakauppasuhteisiin Yhdysvaltain ja Karibeanmeren maiden kanssa ennen kuin Canadan talousvoima on niin suuri, että se takaa maan itsenäisyyden.

"Mitä pääministeri sanoo, ja mitä liittohallitus tekee, ne ovat täydellisesti ristiriidassa keskenään", sanoi mr. Douglas.

Konservatiivipuolueen edustaja Alvin Hamilton (Qu'Appelle) riensi keskiviikkona tukemaan liittohallitusta siinä kun Trans Canada Pipe Lines yhtiölle annettiin oikeus rakentaa 36-tuumainen kaasuputkilinja aavikkomaakunnista Yhdysvaltain kautta Etelä-Ontarioon. Hän sanoi NDP:n olevan 60 vuotta ajassa jälessä vastustaessaan tätä järjestelyä ja hän väitti, että Länsi-Canada menettäisi rahaa, jos tätä oikeutta ei mainitulle yhtiölle myönnettäisi.

Konservatiivipuolueen kansallinen johtaja John Diefenbaker arvosteli viime viikolla hallitusta siitä kun Trans-Canada Pipe Linesille annettiin oikeus rakentaa kaasuputkilinja Yhdysvaltain kautta. Diefenbaker sanoi tämän päätöksen osoittavan että hallitus seuraa "mannermaisuus-käsitykseen" perustuvaa ohjelmaa, mikä asettaa Canadan kansallisetujen yläpuolelle "koko mannermaan" eli tarkemmin sanoen Yhdysvaltain edut.

400,000 amerikkalaissotilasta Vietnamissa tammikuuhun mennessä

Saigonissa olevan yhdysvaltalaispäällystön sanotaan haluavan käyttöönsä ainakin 500,000 jenkkisotilasta

Washington. — Manilan kokouksen päätöksistä ja YKn Yleiskokouksessa pidetyistä puheista huolimatta Pentagonin piireistä annettiin keskiviikkona ymmärtää että Etelä-Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisten asevoimien mies määrä nousee 382,000:een ennen jouluk. loppua ja että se sivuuttaa 400,000 rajapyykin tammikuussa.

Suunnitelma nyt Vietnamissa olevien asevoimien (336,000 miestä) lisäämiseksi on Pentagonin selitysten mukaan asiallisesti puhuen valmis.

Vuoden 1967 alkupuolesta eteenpäin katsoen tilanne ei ole aivan yhtä selvä, sillä Pentagonin sanotaan vasta nyt tekevän laskelmia siitä, minkälaisia sotilaallisia vaatimuksia ja tarpeita on silloin tyydytettävä.

Pentagonin piireistä saatujen tietojen mukaan tulee Vietnamiin lähetettäväksi viime tammikuusta alkaen harjoitettavana olleen yhdeksännen jalkaväkidivisionan eräitä osia. Milloin ja mihin Vietnamin osaan nämä lisävoimat lähetetään se on vielä sotasalaisuus. Mutta aikaisemmin julkaistujen arvelujen mukaan ne voidaan lähettää Etelä-Vietnamin jiisirikkaalle suistamoalueelle, mikä on nyt etelävietnamilaisten asevoimien kontrollissa.

Sotilaspiireistä saatujen selostusten mukaan Pentagon (USAn puolustusministeriö) on nyt v. 1967 sota suunnitelmien tiimoilta tien risteyksessä. Yksi syy siihen on, että edessä on talousarvioiden tekoaika, jolloin asevoimien toimesta esitetään ehdotukset niiden rahallisten tarpeiden tyydyttämiseksi.

Lisäksi sanotaan, että Saigonissa oleva päällystö katsoo, että Etelä-Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisten asevoimien miesvahvuus on nostettava vähintään 500,000:een, mutta Yhdysvaltain visseissä kongressipiireissä puhutaan jopa 600,000 käsittävästä asevoimamäärästä Vietnamissa.

Ainakin yhden korkea-arvoisen upseerin tiedetään olevan sitä mieltä, että Etelä-Vietnamissa tarvitaan ainakin 700,000 amerikkalaista sotilasta.

USAn itäosissa oli myrsky ja lumipyryjä

Chicago. — Yhdysvaltain itäosaan saatiin odottamatta talvisää myrskyineen, lumineen ja alhaisine lämpötiloineen.

Lake Erien alueella riehui torstaina voimakas myrsky, minkä ansiosta satoi lunta kuudessa osavaltiossa, Tennesseesta Michiganiin asti. Lisää lunta oli odotettavissa Suurten järvien lähettyvillä.

Kentuckyn alueella tuli 15 tuuman vahvuudelta lunta sekä 10 tuumaa Etelä-Tennesseessa, Länsi-Ohiossa ja Michiganissa. Muille keskilännen alueille tuli vähemmässä määrässä lunta.

Myös syvän etelän valtioissa oli lumipyryjä. Huntsvillessa, Alabamassa satoi 4 tuumaa lunta ja Birminghamissa nähtiin ensimmäihen kerta lunta vuodesta 1951 lähtien. Myrskyn johdosta tiedetään sattuneen ainakin 21 kuolemantapausta, ollen ne kaikki yhteyksissä liikennetapaturmien kanssa.

Neuvostoliiton pres. Podgorny paavin puheille?

Moskova. — Neuvostoliiton presidentti Nikolai Podgorny aikoo vierailla aikaisin ensi vuonna Roomassa, sekä tulee mahdollisesti tapaamaan Paavi Paavali VI, sanottiin tietoisista lähteistä keskiviikkona.

Lähteet tiesivät Italian suurlähetystön virkailijan jo lähteneen Moskovasta Roomaan valmistelemaan vierailua, joka mahdollisesti tulee tapahtumaan tammi- tai helmikuussa.

Ne sanoivat Podgornyn seurueeseen lukeutuvan myös ulkoministeri Andrei Gromykon, joka tapasi paavin aikaisemmin tänä vuonna.

Minihame "tyrmäsi" viisi miestä

Montreal. — Yhdeksäntoistavuotias go-go tanssijatar, jonka minihame pysähdytti viime viikolla katuliikenteen, oli housupukeissa keskiviikkona oikeudessa.

"Minä pelkäsin pitää mitään tämän lyhempiä" sanoi oikeussaliin tultuaan. "En halua joutua uudelleen pidätetyksi."

Miss Sharon Claybourne vangittiin salapoliisien toimesta jotka väittivät neitosen pysähdyttäneen liikenteen St. Catharine kadulla kello 5 aikaan iltapäivällä. Tämä tapahtui lokakuun 24 pnä.

Poliisien kertoman mukaan "neitonen" vaivasi kadulla kävellessään viittä miestä." Neitosta syytetään rauhan häiritsemisestä.

Tuomari Claude Melancon lykkäsi tuomion langettamisen joulukuun 22. päivään ja laski neitosen siihen mennessä ehdonalaiseen vapauteen.

USAn laivasto pommitti Pohj.-Vietnamin rannikkoa

Saigon. — Yhdysvaltain asevoimien puhemiehet myönsivät torstaina, että amerikkalaiset sotalaivat menivät Pohjois-Vietnamin laivareiteille, osallistuivat ristitulitukseen Pohjois-Vietnamin rannikkopatterien kanssa ja pommittivat rahtialuksia, joiden sanottiin olleen kuljettamassa aseita Etelä-Vietnamin vapaustaistelijoille.

Näiden tietojen mukaan Yhdysvaltain seitsemäs laivasto suoritti tämän ainutlaatuisen teon lokakuun 25 pnä. Tästä uudesta hyökkäysstrategiasta ei ole annettu mitään tietoja aikaisemmin.

Yhdysvaltain asevoimien puhemiesten tiedonantojen mukaan Pohjois-Vietnamia pommitettiin keskiviikkona miltei ennätysmääräisesti.

Tarkkailijat arvelevat, että Yhdysvaltain toimesta ei ehkä haluttu antaa tietoa tästä hyökkäyksien uudesta laajentamisesta Manilan konferenssin aikana.

Suur-Toronton ulkotyöläiset lakossa

Toronto. — Suur-Toronton ulkotyöläiset lakkoutuivat palkankorotusvaatimuksen puolesta torstaiaamuna.

Jätteiden kokoaminen ja kuljettaminen keskeytyi tämän lakon johdosta heti, mutta muut palvelut ovat lakosta huolimatta käynnissä. Lakon johdossa Canadian Union of Public Employees osasto No 42. ja lakkoon osallistuu 2.500 työläistä.

Työläiset vaativat 20 sentin palkankorotusta kumpanakin vuonna 2-vuotisen työehtosopimuksen perusteella. Suur-Toronton sanotaan tarjonneen kaikkiaan 35 sentin korotusta 21 kuukauden aikana, mutta samalla kertaa se kieltäytyy ehdottomasti suostumasta työläisten vaatimukseen, että Suur-Toronto maksaa kaksi kolmannesta sairaala- ja lääkehoitovakuutuksesta, ja että annettaisiin 15 sentin lisäkorotus niille työläisille jotka joutuvat työalansa vuoksi työskentelemään viikonvaihteiden aikana.

Mitään neuvotteluja ei ole järjestetty vielä.

BC:n unionistit auttavat NDPn vaalikampanjaa

Tarkoituksena on saattaa tappiolle mies joka enemmän kuin muut on vastuussa unionistien pidätyksestä

Vancouver. — British Columbian työväenliiton vuosikokoukseen osallistuvat edustajat lahjoittivat keskiviikkona $1,029 Uuden demokraattisen puolueen (NDP) tukemiseksi marraskuun 28 pnä Cariboo-vaalialueella pidettävissä täytevaaleissa. Lahjoitussumma tuli noin 400:lta edustajalta.

Tämä lahjoitussumma kuvaa näiden ammattiyhdistysliikkeen edustajain päättäväisyyttä siitä, että Social Credit puolueen muodostaman maakuntahallituksen oikeusministerinä ollut mies, Robert Bonner, saataisiin uudelleen häviölle. Hän jäi äskettäin pidetyissä maakuntavaaleissa valitsematta Vancouver-Point Grey vaalipiirissä.

Mr. Bonner on joutunut työväestön arvostelun kohteeksi nimenomaan ex parte-estetuomioiden käytöstä lakkolaisia vastaan.

British Columbian työväenliitto on aikaisemminkin tukenut NDPn vaalikampanjoita, mutta milloinkaan aikaisemmin ei ole unionistien toimesta ponnisteltu niin voimaperäisesti kuin nyt NDPn ehdokkaan valitsemisen hyväksi.

Metsätyöläisten union (IWA) Vancouverin osaston rahastonhoitaja Douglas Evans aloitti tämän lahjoitusvyöryn.

"Me emme voi äänestää Cariboo-vaalipiirissä ja vain harvoilla meistä on tilaisuus kulkea siellä ovelta toiselle valitsijoita puhuttamassa", hän sanoi, "mutta me voimme auttaa reppuri-Bennettin häviölle saattamista rahalahjoituksilla.

"Meillä on täten tilaisuus antaa tuomiomme miehestä. joka henkilökohtaisesti on vastuussa siitä, että neljä veljeämme on nyt vankilassa."

(Neljä työväenjohtajaa tuomittiin vankilaan estetuomion uhmaamisesta Lenkurg Electric Companyn lakon yhteydessä Burnabyssa viime toukokuussa.)

Cariboo-vaalialueen täytevaalit pidetään sen vuoksi kun mainitulta alueelta valittu Social Creditin edustaja William Speare erosi, jotta Vancouverissa vaalitappion kärsinyt mr. Bonner saisi uuden tilaisuuden yrittää lainlaatijakuntaan pääsyä. Mr. Speare voitti silloin 1,300 äänienemmistöllä Uuden demokraattipuolueen ehdokkaana olleen anglikaanisen kirkon papin, Hartley Dentin.

Mr. Dent tiedoitti keskiviikkona, että hän on vetäytynyt pois mainitun kirkon pappisehtävistä voidakseen ryhtyä uudelleen NDPn ehdokkaaksi tässä perinteellisesti Social Creditin vaalipiirissä.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Voitot etutilalla

Suuryhtiöiden kokoukset eivät ole normaalisesti sen paremmin sähköisiä kuin innoittaviakaan tilaisuuksia. Ihmisten asemesta niissä tilaisuuksissa "puhuu" sanan varsinaisessa merkityksessä raha, nimenomaan Suuri Raha. Yhden tai kahden oakkeen omistaja ei edes ajattele yhtiökokoukseen menoa, ja jos joku pikkuomistaja sellaiseen tilaisuuteen menee, hän saa heti huomata, että merkitystä ja arvoa on vain niillä henkilöillä joilla on paljon osakkeita.

Mutta yhtiökokouksissakin tapahtuu toisinaan jotakin sellaista, mikä kiinnostaa ns. suurta yleisöä.

Meidän mielessämme on erikoisesti viime maanantaina Torontossa pidetty Loblaw Co. Ltd:n vuosikokous, missä yhtiön presidentti, George C. Metcalfen kerrottiin sanoneen, että "ensimmäisen kerran kuuteen vuoteen, tänä vuonna ei lisätä voitto-osinkoja."

Ettei kenellekään jäisi sellaista harhakuvaa, jotta liikeasiat ovat huonolla tolalla, tai että voitto-osinkoja ei voitaisi tänäkin vuonna lisätä, jos niin haluttaisiin, mr. Metcalf kiirehti heti lisäämään, että "johtokunta on päättänyt siirtää voittokysymyksen ratkaisun ensi vuoteen. Nyt maksetaan neljännesvuosittain 9½ senttiä osaketta kohti."

Ylläolevan perusteella näyttää siltä, että mainitun yhtiön toimesta on viiden vuoden aikana jaettu kunakin vuonna entistä enemmän voitto-osinkona, mutta nyt on "johtokunta päättänyt," että tämän asian ratkaisu siirretään taktillisista syistä vuodella eteenpäin.

Tilastotiedot puhuvat tästä omaa vääjäämätöntä kieltä. Mainittu yhtiö jakoi vuonna 1963 voitto-osinkona $13,027,930, v. 1964 se jakoi $14,202,945 ja vuonna 1965 se jakoi voitto-osinkoa $16,010,468.

Ei siis ole lainkaan ihme, vaikka mr. Metcalf katsoi tarpeelliseksi yhtiönsä vuosikokouksessa selittää "liikevoittojen taloudellista tarvetta", kuten on selitetty, ja vaikka eräälle grimsbylaiselle osakkeenomistajalle annettiin siellä mikrofooni arvostellakseen elinkustannusten nousua tutkivaa alahuoneen ja senaatin yhteistä komiteaa!

USAn vaaleista

Ensi tiistaina, marraskuun 8 päivänä, suoritetaan rajan eteläpuolella välivaalit, joiden mainingit ovat tuntuneet tänne Canadaan saakka.

Perinteellisesti edotetaan, että hallituspuolue menettää aina jossakin määrin asemiaan välivaaleissa, mutta eräät mielipidetutkimukset viittaavat kuitenkin siihen, ettei näissä vaaleissa tule tuntuvammin niin tapahtumaan. Äänestäjät kannattavat — näin on selitetty — ulkopolitiikan jatkuvaisuutta ja vakautuneisuutta ja antavat sen vuoksi kongressin vaaleissa suurin piirtein äänensä nyt vallassa olevalle demokraattipuolueelle.

Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö Yhdysvaltain valitsijain keskuudessa ole erikoisesti nähtävää tyytymättömyyttä. Kuten esimerkiksi CBC-TV:n tiistaisessa katsauksessa todettiin, amerikkalaisten keskuudessa on suurta huolestuneisuutta ja tyytymättömyyttä Vietnamin sodan pitkittymisestä ja rotupolitiikan paikallaan tallaamisesta. Tämän perusteella ovat mielipidetutkijat sitä mieltä, että tiistaina myös suoritettavissa kuvernöörivaaleissa siirtyy kannatusta demokraateilta republikaaneille.

Tiistaina suoritettavissa vaaleissa on koko edustajahuoneen eli 435 paikan kohtalo; lisäksi valitaan kaikkiaan 100sta senaattorista 35 ja 35 kuvernööriä 50:stä. Demokraateilla on tällä kertaa valtavan suuri enemmistöasema: Edustajahuoneen voimasuhteet ovat 249—139 demokraattien hyväksi, senaatin 67—33 ja kuvernööripaikoissa 33—17 demokraattien hyväksi.

Vaalituloksia edotettaessa on mielenkiintoista panna merkille, että republikaanien johtaja, Richard Nixon ennustaa omalle puolueelleen 6 uutta kuvernöörin paikkaa, 40 paikkaa edustajahuoneessa ja 3 paikkaa senaatissa. Tällaiset voitot eivät kuitenkaan horjuta demokraattien enemmistöasemaa.

Kuten edellämainitun canadalaisen TV-ohjelman yhteydessä saimme vilaukselta nähdä, vaalitaistelu on pääasiassa sirkusmaista mainoskampanjaa, missä vakava keskustelu hetken tärkeimmistä kysymyksistä on jäänyt miltei lapsipuolen asemaan. Esimerkiksi "suurissa vaalikokouksissa" on soittokuntien lisäksi tunnettuja näytteliöitä, laulajia ja muita "tähti" taiteilijoita samalla kun ehdokkaat keskittyvät vauvojen suutelemiseen, äänestäjien kättelemiseen ja miellyttävästi hymyilemiseen televisiokameran edessä.

Luonnollista on, että Vietnamin sota ja rotukysymys on vaaliväittelyssä etualalla, mutta mitään ratkaisevaa ei siinäkään sanota yksinkertaisesti siksi kun molemmat valtapuolueet ovat näissä asioissa samanlaisia kuin kaksi pihlajanmarjaa: demokraatit yrittävät vieläkin rekkytyä vähemmän sotaisiksi kuin republikaanit, mutta republikaanit "syyttelevät", että Johnsonin hallitus on "varastanut" republikaanien presidenttiehdokkaan, siis edellisen Barry Goldwaterin sotaisen ohjelman! Monet amerikkalaiset äänestäjät sanovatkin, että "pata kattilaa soimaa, musta kylki kummallakin."

Olisi kuitenkin väärin olettaa, ettei valitsijoilla ole mitään valinnan mahdollisuutta. Tosiasia on, että jotkut ehdokkaat ovat hieman liberaalisempia kuin toiset, ja että jotkut ehdokkaat ovat julkisesti tai jota vastoin toiset ovat harkitsevampia miehiä. Mutta tämä jakaantuminen tapahtuu yksilöpohjalla eikä niinkään paljoa puolueperustalla.

Tässä yhteydessä on huomio kiintynyt nykyisiin ehdokkaisiin. Meille on selitetty, että Kaliforniassa ja New Yorkissa voi tulla republikaani valituksi kuvernööriksi. Esimerkiksi edellämainitun CBC-TVn ohjelman yhteydessä annettiin ymmärtää, että Kalifornian nykyinen kuvernööri Edmund G. Brown on nyt vaikeuksissa. Tosiasiassa hän myönsi itse, että tämä on "kovin vaalitaistelu" mihin hän on koskaan osallistunut. Brownin vastaehdokkaana on republikaanien oikeistosiipeen kuuluva filminäyttelijä Ronald Reagan, jonka valintaa ei kukaan vastuuntuntoinen henkilö toivo. New Yorkin osavaltiossa on republikaanien kuvernöörin ehdokkaana nykyinen kuvernööri, Nelson A. Rockefeller ja hänen vastustajanaan demokraattien Frank D. O'Connor. Mr. Rockefellerin uskotaan pitävän pintansa näissä vaaleissa.

On myös väitetty, niin oudolta kuin se meistä ehkä tuntuukin, että näissä vaaleissa vie rotukysymys kansalaisoikeuksien kannalta katsoen negatiivista osaa. Valkoisten "vastaisku" on odotettavissa siinä muodossa että kannatusta kerääntyy niille, jotka vastustavat rotukysymyksen ratkaisua. Muistettaessa sen, että niin republikaani- kuin demokraattipuolueessakin on sekä oikeisto että liberaali-siipensä, mahdollista on, että näissä vaaleissa saavat kummankin puolueen oikeistolaiset rotusyrjinnän jatkamista vaativien valitsijain äänet.

Mielenkiintoista on myös todeta, että presidentti Johnsonin äskeinen vierailu eräissä Kauko-Idän maissa suoritettiin suurimmalta osalta vaalitaistelun hengessä ja mielessä. Tosiasiassa jotkut huomioitsijat ovat sitä mieltä, että hänen matkansa, mihin liittyi kokonainen armeija kirjeenvaihtajia, valokuvaajia ja filmaajia, oli tehokkainta vaalipropagandaa demokraattipuolueen hyväksi mitä näissä olosuhteissa voitiin järjestää.

New York Times:

POMMITUSLENNOT OLISI LOPETETTAVA

New York. — Arvovaltainen amerikkalaislehti New York Times kehotti jälleen presidentti Johnsonia lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommitukset määräämättömäksi ajaksi ensimmäisenä askeleena kohti rauhaa.

Presidentin Kaakkois-Aasian vierailua koskevassa pääkirjoituksessaan lehti sanoi, että kestää jonkin aikaa ennen kuin presidentin matkan vaikutus maailmanpolitiikkaan voidaan mitata.

Palattuaan takaisin Washingtoniin Johnsonin olisi kysyttävä itseltään, mitä vielä voitaisiin tehdä rauhan hyväksi. Presidentti Johnson edustaa valtaa, joka on suurempi kuin koskaan aiemmin historiassa. Voimaa voidaan käyttää hyökkäykseen ja vastarintaan, mutta sitä voidaan pitää myös varalla.

Tämän vuoksi sekä valtiomiehet ja muut tarkkailijat eri puolilla maailmaa, myös New York Times, kehottaa jatkuvasti Yhdysvaltoja toimenpiteeseen, joka saattaa merkitä enemmän kuin lukuisat julkilausumat: Pohjois-Vietnamin pommitusten lopettaminen määräämättömäksi ajaksi. Ensimmäisen siirron kohti rauhaa tulee tapahtua siltä puolelta, joka on voimakkaampi, sanoi lehti.

Kirkkojen lausunto Vietnamin sodan lopettamiseksi

Helsinki. — Vallankumouksen teologinen arviointi ja kannanotto Vietnamin kysymykseen olivat keskeisinä Sofiassa, Bulgariassa lokakuun 17—23 päivinä pidetyssä Prahan kristillisen rauhankonferenssin neuvoa antavan komitean kokouksessa. Suomen kirkon virallisena edustajana osallistui tähän Bulgarian ortodoksisen kirkon järjestämään kokoukseen pastori Jouko Martikainen Turusta. Hän on myös järjestön suurimman työelimen, 150-henkisen neuvoa antavan komitean jäsen.

Prahan kristillinen rauhankonferenssi on protestanttien ja ortodoksien yhteinen ekumenisia rauhanpyrkimyksiä ajava elin, kertoi matkaltaan vastikään palannut pastori Martikainen. Vaikka liike periaatteessa onkin ottanut myönteisen kannan kristittyjen osallistumiselle vallankumoukseen, kokous tähdensi voimakkaasti sitä, että ensin on käytettävä kaikki väkivallattoman toiminnan mahdollisuudet.

Vietnamin kysymys muodostui kokouksessa taistelun aiheeksi. Keskustelujen pohjalla voitiin kuitenkin hyväksyä yksimielinen julkilausuma. Kokous päätti vedota ennen kaikkea hallituksiin mutta myös kirkkoihin ja vastuuta kantaviin henkilöihin että ensi tilassa koottaisiin voimat Vietnamin sodan lopettamiseksi.

Johnson huomasi nyt Kiinankin

Kuala Lumpur. — Yhdysvaltain presidentti Johnson varoitti sunnuntaina Kiinaa sanoen, että kehittäessään ydinvoimiaan Kiina joutuu samalla itse vaaraan. Kommentoidessaan ensimmäisen kerran Kiinan äskettäin tekemää ohjusydinkoetta Johnson sanoi puhuessaan Kuala Lumpurissa Malesian hallituksen hänen vierailunsa kunniaksi tarjoamilla päivällisillä Kiinan johtajien käsittävän, että Yhdysvallat "voi ja haluaa torjua sen".

Presidentti toisti samalla Yhdysvaltain lupauksen antaa tukensa ydinaseettomille maille, jos ne tarvitsevat sitä Kiinan ydinaseilla tapahtuvaa "kiristystä" vastaan. Rauhanomaista politiikkaa harjoittavalla Kiinalla ei ole mitään pelättävää Yhdysvaltain taholta. Johnson jatkoi ja kehotti Kiinaa käyttämään voimavarojaan taloudellisen kehityksen edistämiseen eikä ydinsotaan valmistautumiseen.

'Rauhanomaista politiikkaa harjoittava Kiina voi odottaa ystävyyttä ja yhteistyötä. Jos se taas harjoitta häikäilemätöntä politiikkaa, se voi odottaa Yhdysvaltojen taholta valppautta ja ankaruutta."

"Kansallisen ydinaseen kehittäminen ei tee ainoastaan kansainvälistä aseistuksen valvontaa, tähän mukaan luettuna kansainvälinen ydinkoekieltosopimus ja sopimus ydinaseiden leviämisen estämiseksi, nykyistä vaikeammaksi, Kiina joutuu samalla itse vaaraan, sillä Kiinan johtajien täytyy ymmärtää, että Yhdysvallat voi ja haluaa torjua kiinalaisten kehittämän ydinasevoiman."

Valkoista taloa lähellä olevista piireistä kerrottiin myöhemmin, ettei presidentin lausunto merkitse uhkaamista tai uhkavaatimusta. Presidentti halusi vain tehdä tiettäväksi, että Yhdysvallat pystyy torjumaan Kiinan mahdollisen hyökkäyksen.

Euroopan ratkaistava kaikki ongelmansa

Moskova. — Pravdan tarkkailija Viktor Majevski kommentoi äskettäin Ranskan presidentti de Gaullen pitämää lehdistökonferenssia: "Ranskan presidentin antama haastattelu todistaa jälleen kerran, että amerikkalaisten Vietnam-aggressio kohtaa yhä enenevää vastustusta Euroopassa ja koko maailmassa. Amerikkalaisten valheellisiin argumentteihin uskovien joukko pienenee jatkuvasti".

Lehti jatkaa, että de Gaullen lausunnoista erotti selvästi arvostelut koko sitä järjestelmää vastaan, jonka Yhdysvallat sodanjälkeisinä vuosina toi Eurooppaan otettuaan itselleen kutsumattoman holhoojan tehtävät.

Pravda arvostaa korkealle Ranskan presidentin lausunnon, jonka mukaan maanosamme — laidasta laitaan — on saatava itsenäisesti järjestää asiansa, maiden on sovittava keskenään ja ryhdyttävä yhteistyöhön. Lehti toteaa, että Ranska ajaa nyt samaa asiaa kuin Neuvostoliitto ja sosialistiset maat. Tällä pohjallahan Ranska ja Neuvostoliitto yhdessä muiden sosialististen maiden kanssa ovat päässeet jo erittäin hedelmällisiin tuloksiin.

Lopuksi Pravda toteaa, että lännessä on viime aikoina yhä useammin myönnetty, etteivät USAn 'reseptit' ole koskaan sopineet Euroopalle ja sitä vähemmän ne kelpaavat nykyaikana. Eurooppa etsii eurooppalaista ratkaisua ongelmilleen, ja tästä näkökohdasta de Gaullen Eurooppaan itse itsensä kutsuneille holhoojille antama läksytys on hyvin mielenkiintoinen.

USA:lla lentäjäpula Vietnamissa

Washington. — Yhdysvaltain ilmavoimilla on puutetta taistelulentäjistä lentohyökkäyksiin Pohjois-Vietnamia vastaan, ja tilanne paheni vielä entisestään viime viikolla 24 lentäjän saatua surmansa lentotukialus Oriskanylla viime viikolla Tonkinin lahdella sattuneessa tulipalossa.

Yhdysvaltain laivastoa lähellä olevista piireistä kerrottiin lauantaina, että laivaston tukialuksilla on tällä hetkellä ainoastaan 2,000 lentäjää, mikä on 750 vähemmän kuin normaalisti on suunniteltu. Laivasto on arvioinut, että jos lentäjät luopuvat palveluksesta yhtä suuressa määrin kuin nykyisin lentohyökkäyksien määrää Pohjois-Vietnamiin on supistettava vuoden 1968 alussa. Toisena mahdollisuutena on, että lentäjiä ei päästetä laivastosta ennenkuin he ovat palvelleet kolme kuuden kuukauden pituista taistelukautta.

Viimeksikuluneiden viiden vuoden aikana palvelussopimuksena uusineiden lentäjien määrä on vähentynyt 80:stä 40 prosenttiin. Jos lentäjät pakotetaan palvelemaan kolme kuuden kuukauden pituista taistelukautta nykyisten kahden sijasta, tämä luku laskee jyrkästi.

NKPn valtuuskunta vierailee Suomessa

Helsinki. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen valtuuskunta, joka NKP:n poliittisen toimikunnan jäsenen, keskuskomitean sihteerin M. A. Suslovin johdolla vierailee Suomessa SKPn kutsusta, saapui Helsinkiin maanantaina Moskovan pikajunalla.

NKPn valtuuskuntaa vastaan matkusti Vanikkalan raja-asemalle SKPn poliittisen toimikunnan jäsenet, järjestösihteeri Martti Malmberg ja kansanedustaja Taisto Sinisalo sekä SKPn kansainvälisen osaston sihteeri Olavi Poikolainen.

Helsingin asemalla valtuuskunnan ottivat vastaan SKPn poliittisen toimikunnan jäsenet. Vieraiden ensimmäisen päivän ohjelmaan ei kuulunut mitään virallisia tilaisuuksia. Keskustelut SKPn edustajien kanssa alkoivat tiistaina aamupäivällä.

Keskiviikkoisessa ohjelmassa vierailla on myös käynti eduskunnassa ennen täysistunnon alkamista sekä käynti presidentti Kekkosen luona linnassa.

NKPn valtuuskunnan jäsenet ovat puoluesihteeri Suslovin ohella NKPn keskuskomitean sihteeri B. N. Ponomarev, Leningradin aluekomitean ensimmäinen sihteeri V. S. Tolstikov, Moskovan aluekomitean ensimmäinen sihteeri V. L. Konotop sekä NKPn kansainvälisen osaston varaosastopäällikkö A. S. Beljajev.

Irlannin pääministeri eroaa

Dublin. — Irlannin pääministeri Sean Lemass suunnittelee eroa tämän vuoden lopulla kerrottiin luotettavista lähteistä Dublinissa.

67-vuotias Lemass on toiminut pääministerinä vuodesta 1959, jolloin silloinen pääministeri Eamon de Valera valittiin Irlannin presidentiksi.

— Erittäin on viisaus, erittäin viekkaus. — Suomal. sananlasku.

Tulevien "kuuihmisten" asuntoina kupolitalot

Moskova. — Ei ole tietoa, olivatko uusimman neuvostoliittolaisen Kuun kiertolaisen Luna-12:n maahan välittämät tiedot rohkaisevia ihmisen kuulennon kannalta vai eivät. Joka tapauksessa neuvostoarmeijan lehti Krasnaja Zvtzda antaa mielikuvituksellisen vallan ja luo lukijan eteen kuvitelman siitä, millainen tulevaisuuden kaupunki tulee olemaan. On yllättävää, että Kuun asuttamisessa on näiden 'suunnitelmien" mukaan osuutensa luolilla, kuten ihmisen alkutaipaleella maan pinnalla.

Lehden artikkelin on kirjoittanut arkkitehti Nikolai Kolomijets. Hän selittää, että nyt on tullut aika ajatella Kuussa sijaitsevien talojen tyyppejä ja kokonaisia kaupunkejakin. Hän kuvittelee, että tulevan kaupungin pitää olla tukeva suojapaikka Kuun ensimmäisille asukkaille ja samalla kaunis.

Vaikka yhtään nokaretta Kuun pintaa ei ole vielä avaruusalusten avulla saatu maan pinnalle, edellyttää Kolomijets, että kuutalojen rakennusaineena voidaan käyttää Kuun pinnan peittävää ainetta, joka muistuttaa vulgaanista hohkakiveä tai basalttia. Hän arvelee, että näistä käsiteltyinä tulee yhtä lujia rakennusaineita kuin betoni on nykyisin. Kirjoittaja on kuitenkin sitä mieltä, että Kuun ensimmäisinä taloina tulevat olemaan maasta sinne lähetetyn suuret raketit, jotka voidaan täyttää ilmalla. Alkuaikoina voidaan asuntoja sijoittaa myös luoliin, joita ihminen voi luoda räjäyttämällä. Kuukaupungin talot tulevat tekijän kuvitelmien mukaan olemaan kupolikattoisia ja niissä on yhteys toisiinsa. Jotta kupoli kestäisi, on huoneeseen järjestettävä noin 0,001 ilmakehän paine. Kirjoittajan kuvitelmien mukaan Kuussa tulee olemaan puistoja, joita suojaverhot peittävät, ne antavat vaihtelua Kuun yksitoikkoiseen maisemaan ja ihmisille happea ja ruokaa.

Ministeri arvosteli

Canberra. — Australian armeijanministeri Bruce White aiheutti tiistaina poliittisen myrskyn sanomalla, että amerikkalaiset ottavat Vietnamissa riskejä joita voidaan pitää suorastaan itsemurhana. White sanoi, että hän puhui omasta eikä hallituksen puolesta.

Puhe aiheutti sensaation Australiassa, jossa puolueet valmistautuvat yleisvaaleihin. Oppositiossa oleva työväenpuolue on arvostellut pääministeri Harold Holtin Vietnamin politiikkaa. Hallitusta syytetään siitä että se seuraa sokeasti amerikkalaisten sotastrategiaa ja aliarvioi australialaisten sotilaiden tappioita.

Whiten kerrotaan myös sanoneen, ettei etelävietnamilaisiin voi kriisitilanteessa luottaa. Hän uskoi, ettei Pohjois-Vietnam luovu taistelusta, vaikka pommituksia lisättäisiin miten paljon tahansa.

Pääministeri Holt on pyytänyt Whiten puolesta täydellistä selontekoa.

TV-lähetys maailman ympäri

Lontoo. — Ainakin yhdeksän maan televisionkatselijat saavat tilaisuuden seurata ensimmäistä satelliittien välityksellä maailman ympäri lähetettävää televisio-ohjelmaa ensi vuoden kesäkuussa, sanoi johtava neuvostoliittolainen radio- ja televisioasiantuntija.

"Tämä on television historian vaativimpia suunnitelmia", sanoi Neuvostoliiton radion ja television pääjohtaja Nikolai Mesjatsjev.

Yhteistyösuunnitelmaan ovat tähä nmenenssä liittyneet Yhdysvallat, Englanti, Puola, Neuvostoliitto, Australia, Japani, Meksiko Intia ja Canada.

Ohjelma, jonka työnimenä on "Maailman ympäri 80 minuutissa", käsittää materiaalia kaikista yhdeksästä maasta, ja se on suunniteltu lähetettäväksi 25. kesäkuuta.

Suunnitelmasta ilmoitettiin Mesjatsjevin päätettyä epäviralliset neuvottelut BBC:n pääjohtajan sir Hugh Greenen kanssa Moskovassa.

Vietnam-lentäjä pakeni Ruotsiin

Tukholma. — Amerikkalainen 22-vuotias hävittäjälentäjä James Hurst pääsi 11 kuukautta Etelä-Vietnamissa sodittuaan lomalle kotiinsa USA:han. Hurst päätti olla palaamatta takaisin Vietnamiin ja pakeni Ruotsiin.

Expressenille antamassaan haastattelussa Hurst mainitsi, että amerikkalaislentäjien kohteet eivät läheskään aina olleet sotilaallisia, vaan lentäjä saattoi yhden lentonsa aikana pudottaa vietnamilaisiin kyliin jopa 50—100 napalm- ja fosforipommia.

Hurst on valinnut asuinpaikakseen Uumajan ja valmistautuu parhaillaan aloittamaan yliopisto-opiskelun.

Intialaisia on 500 miljoonaa

Delhi. — Intian väkiluku oli kuun vaihteessa ylittänyt 500 miljoonan rajan, ilmoitti täällä ilmestyvä "Patriot".

Maan väestönkasvu on päivittäin 34,000 henkeä. Kasvun jatkuessa samanlaisena on Intiassa 30 vuoden kuluttua miljardi asukasta.

Bayer valmistaa hermomyrkkyä

Eräiden ruotsalaisten järjestöjen Tukholmassa julkaisema Vietnam Bulletin kertoo lokakuun numerossaan, että amerikkalaisten ja länsisaksalaisten tutkijoitten yhteistyön tuloksena on onnistuttu kehittämään uusi kemikaalinen taisteluväline — V-kaasuksi nimitetty hermomyrkky. Hermomyrkyn kehittäminen on tapahtunut USA:n armeijan kemiallisen osaston — US Army Chemical Corps — ja Bayer-yhtymän yhteistyönä.

Artikkelissa viitataan siihen, että Bayer-yhtymällä on USA:ssa tytäryhtymä, Kansas Cityssä sijaitseva Chemagro Corporation. "Lähiaikoina Bayer aikoo Bonnin hallituksen suostumuksella laajentaa yhteistyötään US Army Chemical Corpsin kanssa ja nostaa sekä tutkimus- että tuotantokapasiteettiaan USA:ssa.

Liittoutuneiden sodan päätyttyä tekemän sopimuksen mukaan kielletään Länsi-Saksalta kemialliseen sodankäyntiin käytettävien aineiden kehittäminen ja valmistaminen alueellaan. Tämä kielto on kierretty amerikkalaisen tytäryhtymän avulla."

USA on tehostanut kemiallista sotaansa Vietnamissa jatkuvasti. Vietnamilaisten tietojen mukaan oli maassa v. 1964 11.000 myrkytyksen uhria ja viime vuonna 46.247. Suurin osa myrkytystapauksista on saattanut puuston ja viljelysten tuhoamiseksi käytettyjä kemikaaleja levitettäessä sissien hallitsemille alueille. V. 1964 levitettiin tällaisia kasvullisuuden tuhoavia aineita yli 500.000 hehtaarin alueelle ja viime vuonna 700.000 ha alueelle.

PÄIVÄN PAKINA

"BUSINESS ON BUSINESSTA"

Yhdysvaltain hallitusmiesten kaikista "rauhanpuheista" huolimatta näyttää siltä, että sikäläinen "business-maailma" odottaa Vietnamin sodan laajentamista ja tehostamista.

Ja sota on hyvää, erittäin hyvää liiketoimintaa suurbusineksen kannalta katsoen. —

Niinpä Washingtonista saapuneissa uutistiedoissa kerrotaan, että yhdysvaltalaiset liikemiehet rakentavat nyt tulevaisuudensuunnitelmiaan nimenomaan siinä uskossa ja toivossa, että Vietnamin sotaa laajennetaan.

Vietnam on pääsyynä siihen, että yhtiöiden asiantuntijat ennustelevat tällä hetkellä ennen näkymätöntä nousua vuodeksi 1967, kirjoitti äskettäin Washington Post-lehti. Asiantuntijat ovat vakuuttuneita siitä, että vuoden 1967 loppuun mennessä Pentagon lisää Etelä-Vietnamissa olevien asevoimiensa lukumäärää 500—600 tuhanteen sotilaaseen.

Yhdysvaltalaiset liikemiehet ovat varmoja siitä, että hallituksen sotamenot kasvavat edelleen yhtä nopeasti kuin viimeisen kahden vuoden aikana. United News and World Report-lehden tietojen mukaan kuluvan vuoden jokaisella neljänneksellä kasvoivat Yhdysvaltain sotilasmenot 4.2 miljardilla dollarilla. Yhtiöiden asiantuntijat uskovat, että tämä "kasvuvauhti" säilyy myös vuonna 1967 — ehkäpä kasvaakin siitä. Lehti lainaa hallituksen erään talousmiehen lausuntoa, mikä viittaa siihen että Vietnamin sotaan tarkoitetut rahastot kasvavat jyrkästi.

Suurbusiness on ehdottoman varma siitä, että vuosi 1967 tuo sille hyvät ajat, toteaa Washington Post lehti.

Ja "mitä suuret edellä, sitä pienet parkuen perässä". Suurbusineksen etuna on "laillisuus" eli laillinen oikeus kahmia voittoja sodan kustannuksella. Pienempien yrittäjien täytyy usein tinkiä laillisuuskäsitteistä, mutta tavoite on sama — nopea rikastuminen sodan aiheuttaman kurjuuden, kärsimyksen ja hävityksen hinnalla.

Vajaa kuukausi sitten tiedoitettiin Washingtonista, että hallituksen operatioja tutkiva elin oli siellä todennut, että suuri määrä Yhdysvalloista Saigonin sotilasjuntalle lähetettävästä "avusta" menee välikäsien kautta miltei suoraa päätä Vietkongille.

Mainitun laitoksen tutkimusten mukaan Etelä-Vietnamiin lähetetyn avustuksen tiimoilta on paljastunut lahjustelua, mädännäisyyttä ja mustanpörssin toimintaa.

Kaikkein suurinta huomiota kiinnitetään Yhdysvaltalaisen Kansainvälisen kehitystoiminnan hallinnon Saigonin lähetystön toimintaan, jota syytetään siitä, että se elää kuin viimeistä päivää jättäen huoltamatta asiansa.

Mainitun elimen kautta on viime kesäkuussa päättyneen vuoden aikana Etelä-Vietnamiin pumpattu $420,000,000 arvosta kulutustavaraavustusta. Sinä aikana meni Etelä-Vietnamiin kaiken kaikkiaan $728,000,000 arvosta talousapua.

Mutta osa näistä "tavaroista saadaan nyt suurissa määrissä Yhdysvaltain asevoimien avulla takaisin Vietkong sissseiltä' sanotaan raportissa.

Edellämainittu $420,000,000 arvoinen avustusmäärä edustaa kolmea neljännestä Etelä-Vietnamin koko kulutustavaratuonnista mainittuna vuonna ja raportissa kerrotaan Saigonin lähetystyön apulaisjohtajan sanoneen viime toukokuussa, että suuri määrä avustuslähetyksistä on mennyt suoraan Vietkongille. Hän arvioi, että ainakin "60 prosenttia avustuksesta käytetään johonkin muuhun kuin sille aiottuun tarkoitukseen."

Saman henkilön kerrotaan sanoneen, että osa näistä Yhdysvaltain avustustavaroista on mennyt 'Kambodshaan, Thaimaahan ja kommunisti-Kiinaan.

Jos USAn "avustustavaroista" menee, kuten Saigonin lähetystön johtajan kerrotaan sanoneen, ainakin 60 prosenttia mustaan pörssiin ja sitä tietä peräti muihinkin maihin, niin selvää on että siitä on suuria lahjus-, kiristys- ja muita tuloja pienemmille yrittäjille, jotka haluavat myös suorittaa osansa "sotaponnistelujen edistämisen hyväksi", kuten juhlaillallisilla on tapana ainakin viidennen tai kuuden 'kukonhäntäryypyn" jälkeen lennokkaasti puhuen selittää. — Känsäkoura.

SAULT STE. MARIEN KUULUMISIA

Sault Ste. Marie. — Protestiliike hintakiskontaa ja alati kohoavia ruokatavarain hintoja vastaan jatkuu täällä edelleenkin, joskin toistaiseksi jouduttiin lopettamaan hintavahtien (pickets) toiminta kauppojen edustoilla. Ei ollut tarpeeksi vahteja, että olisi voitu ulottaa protestivahdinta jokaisen hintakiskontaa harjoittavan ketjuliikkeen edustalle.

Hintakiskonnan protestivahteja ilmaantui ensiksi Dominion Stores-ketjuliikkeen edustalle kolmena päivänä. Siihen osallistui 15 perheenemäntää. Tarkoitus oli aluksi asettaa vahteja jokaisen ketjuliikkeen edustalle.

Lokakuun 26:en päivän iltana oli terästyöläisten union haalilla protestiliikkeeseen osallistuvien kokous johon osallistui noin 50 henkilöä, joista noin kolme-neljäsosaa naisia. Tilaisuudessa puhui mm. terästyöläisten unio-osaston no. 2251 presidentti John Ferris Soon piirin unioneuvoston presidentti Paul Krimpatiele, Earl Orchard piakkoin muodostettavan kuluttajain yhdistyksen (Consumers Association) toimitsija ja Uuden demokraatti-puolueen toimihenkilö sekä lakimies Frank Shunack.

Kokouksessa valittiin 9-henkinen toimintakomitea johtaamaan kampanjaa, johon tulivat protestiliikkeen aloittajat mrs. Gail Kilbride ja mrs. Joyce Mrand sekä mrs. Jessie Still, mrs. Pat Turco, mrs. Theresa Baic, mrs. Helen Major, mrs. Mary Malone, mrs. Mickey Barbeau ja mrs. Marg. Boisvert. Mrs. Gail Kilbride, kolmen lapsen äiti, jonka asunnossa pidettiin ensimmäinen protestiliikkeen kokous, asuu 1079 Peoples Rd.

Naiset päättivät vieraille jokaisessa ketjuliikkeessä ja ottaa noin 40 erilaisen ruokatarvikkeen hinnat listoilleen ja vertailla niitä viikon tai parin kuluttua, jolloin taas pidetään kokous, jossa päätetään mitä tavaralajia ja mitä ketjuliikkeitä ryhdytään boikotoimaan. Naiset ottavat myös yhteyksiä toisten perheenemäntien kanssa, saadakseen heidätkin mukaansa. Myöskin otetaan yhteys erinäisten järjestöjen ja unioiden kanssa. Terästyöläisten unio-osasto no. 2251 on kiinnostunut asiaan ja antaa tukensa tälle hintataistelulle, ilmoitti presidentti John Ferris.

Tämä protestiliike ei ole vielä mikään kiinteä järjestö, eikä sille ole vielä valittu nimeäkään, mutta on todennäköistä, että se tulee kasvamaan ja mahdollisesti saa vielä joukkoliikehtimisen aikaan hintakiskontaa vastaan. Kaikkien työtä tekevien ja vähävaraisten olisi riennettävä mukaan tähän hintataisteluun.

* * *

Algoma Steel-alayhtiön, Algoma Ore Divisionin työläiset Wawassa hylkäsivät uuden palkka- ja työehtosopimusesityksen melkein kolme yhtä vastaan, huolimatta unio-osaston no. 3933 neuvottelukomitean ja yleensä terästyöläisten union johdon esityksestä, että sopimusehdotus hyväksyttäisiin.

Uusi sopimusehdotus hyljättiin äänin 376—131. Kaikkiaan 525 työläistä osallistui äänestykseen. Äänestyskelpoisia oli kaikkiaan 664. Algoma Steel-yhtiö (Soon terästehdas) saa suurimman osan rautamalmirikasteesta Wawasta, siellä on kaikkiaan noin 800 työläistä.

Hyljätty työehtosopimus on jokseenkin samanlainen kuin mikä hyväksyttiin täällä terästyöläisten union jäsenistön taholta äänin 3,141—1 963. Se oli 31 sentin palkankorotus tunnilta kolmen vuoden ajalta, ensimmäisen vuoden korotus 13 senttiä, toisen 8 senttiä ja kolmannen 10 senttiä. Alin palkka Wawan laitoksilla on nyt $2.20 tunnilta ja korkein on $3.66. Kolmannen korotuksen jälkeen olisi se ollut $2.51—$3.97. Eläke olisi $95 kuukaudessa 10 vuoden palveluksen jälkeen ja $335 40 vuoden palveluksen jälkeen. Henkivakuutus $10,000 perheellisille ja $7,000 yksinäisille työläisille.

Ei ole tiedossa mitä nyt tulee tapahtumaan, sekä yhtiö että uniotoimitsijat ovat kieltääntyneet antamasta lausuntoja tulevista toimenpiteistä.

* * *

Neuvottelut uudesta palkka- ja työehtosopimuksesta Mannesmann Tube-yhtiön ja terästyöläisten unio-osasto no. 5595 kesken ovat käynnissä. Nykyinen sopimus päättyy marraskuun 12 päivänä.

Putkitehtaalla on töissä 630 työläistä, joita yllämainittu unio edustaa. Alin palkka on nyt $2.12½ tunnilta ja korkein 3.38½ tunnilta. Nyt päättyvä sopimus oli kolmivuotinen.

Sault Ste. Marien ja -piirin unioneuvosto on myös päättänyt osallistua Canadan satavuotisjuhliin ensi vuonna.

Työväen unioneuvosto aikoo järjestää syyskuussa 1967 erikoisen järjestyneen työväen kuukauden, johon tulisivat osallistumaan erinäiset unio-osastot. Seuraavia kokouksia tämän asian johdosta pidetään marras- ja tammikuulla joihin eri uniot tuovat raporttinsa.

Neuvosto muodostuu kolmenkymmenen unio-osaston edustajista. Näiden unioiden yhteinen jäsenmäärä on yli 9,000. Huomatuimmat näistä ovat 6 terästyöläisten osastoa, 5 kunnallistyöläisten osastoa, (liitto- ja maakuntahallituksen), 2 paperityöläisten uniota, postityöläiset, 4 rautatietyöläisten osastoa, puutavaratyöläisten (IWA) unio, hotelli- ja ravintolatyöläiset, olutpanimotyöläiset y.m.

* * *

Postityöläiset toimistossa olevat sekä postinkantajat, uhkaavat lakkoutua marraskuun 15 pnä, ellei aikaansaada tyydyttävää sopimusta siihen mennessä.

Elliot Lakella pidetyssä postityöläisten edustajain kokouksessa hyljättiin yksimielisesti hallituksen "civil service" komission esitys 6 prosentin palkankorotuksesta. Pääministeri Pearsonille sekä ylipostimestari Cotelle lähetetyssä sähkeessä sanotaan, että "tarjous on loukkaus postityöläisten uskollisuutta kohtaan."

Kokoukseen osallistui 50 edustajaa seuraavilta paikkakunnilta: Sault Ste. Marie, Blind River, Sudbury, Elliot Lake, Espanola, North Bay ja Sturgeon Falls.

Postityöläiset vaativat yleistä 30 prosentin korotusta, mutta ovat valmiit hyväksymään 20 prosentin heti kohtaisen korotuksen ja loput myöhemmin. Postinkantajain nykyinen palkka on $2.02—$2.38 tunnilta ja toimistossa työskenteleville $1.81 tunnilta.

Paikallinen postimestari, K. J. Vesala on arvioinut, että postinkäsittely tulee lisääntymään 250-prosenttisesti marras- ja joulukuun aikana. Hän arveli, että Soon postitoimisto tulee käsittelemään 1,500,000 kappaletta postia viikossa ja 39,000 pakettia kuukaudessa.

Postitoimisto on lyhynnä tottuneesta työvoimasta sanoi Vesala ja joulukiireen ajaksi otetaan 115 sortteeraajaa ja kantajaa väliaikaisesti työhön.

* * *

Valtuuston hyväksymän sivulain mukaan autojen pysähköiminen on kielletty Clergue puistossa kello 2-7 välisenä aikana yöllä.

Mainittu puisto on St. Marys-joen rannalla ja huomattava määrä autoilijoita pysähtyy puistoon kesän aikana ja katselee laivaliikennettä joella läpi yönkin. Jotkut sanovat sitä "kuun vahtaamiseksi".

* * *

Soon ja -piirin työväenneuvosto on lähettänyt protestisähkeen pääministeri Pearsonille ja Algoma West vaalipiirin edustajalle liberaali George Nixonille, sen johdosta kun hallitus on antanut luvan Trans-Canada putkilinjayhtiölle rakennuttaa luonnonkaasuputkilinjan USAn kautta Albertasta Itä-Canadaan.

Unioneuvoston sihteeri Arn Reid sanoi m.m. että hallituksen ensimmäinen elokuulla tehty päätös, jolloin kiellettiin putkilinjan rakentaminen USAn kautta, oli päätös, josta jokainen canadalainen voi olla ylpeä. Soon unioneuvosto ilmoitti tukevansa Port Arthurin neuvoston ottamaa kantaa tässä asiassa.

Pormestari Alex Harry on kuitenkin vastakkaisella kannalla. Hän kannattaa putkilinjan rakentamista USAn kautta, väittäen, että Soossa saadaan siten halvemmalla luonnonkaasua länneltä.

* * *

Väärennettyjä $10 rahoja on täällä liikkeellä. Erääseen paikalliseen pankkiin oli ilmestynyt yksi väärennetty $10 raha no. r/d 4294466.

* * *

Ontarion ylioikeuden rekisteeraaja Earl Longarini on tiedottanut, että viime viikolla esitti 86 henkilöä hakemuksen piirioikeudessa, päästäkseen Canadan kansalaisiksi. Suurin osa oli Euroopan mannermaalta tulleita.

* * *

Täällä on satanut lähes ennätysmäärä vettä lokakuun ajalla. Kuukausi ei ole vielä lopussa tätä kirjoitettaessa. Tähän mennessä on tullut 4.72 tuumaa vettä. Vuoden 1959 lokakuussa satoi 5.74 tuumaa vettä.

* * *

Aselepopäivää, marraskuun 11 päivänä, vietetään täällä laillisena juhlapäivänä, koko päivän tänä vuonna, eikä vain kaksi tuntia kuten ennen, kesäkuun ensimmäisenä päivänä valtuuston hyväksytyn sivulain mukaan.

Kaikki kaupat ovat silloin suljettuna. Ainoastaan ravintolat, hotellit makeiskaupat ja gasoliiniasemat ovat auki. Kaikki työpaikat, kuten tehtaat y.m. ovat käynnissä.

Urheilua

Rähinää jalkapallo-katsomossa

Glasgow. — Kaksikymmentäviisi jalkapallointoilijaa vietiin sairaalaan lauantaina Glasgowissa, kun siellä pelattiin Skotlannin liigaan kuuluva paikallisottelu vanhojen kiistakumppaneiden Rangersin ja Celticin välillä. Ottelun aikana puhkesi kannattajajoukkojen välillä kova tapelu ja pulloja heiteltiin ympäriinsä.

Myös poliisi joutui puuttumaan tappeluun ja vei mukanaan 30 pahinta rähisijää. Katolisuutta kannattava Celtic voitti itse ottelussa protestanttisuutta kannattavan Rangersin 1—0.

Bikila voitti Söulin maratonin

Söul. — Rooman ja Tokion olympiakisojen maratonjuoksujen voittaja etiopialainen Abebe Bikila voitti kansainvälisen kilpailun, joka pidettiin Söulissa Etelä-Koreassa. Bikilan aika oli 2.16.04.

Toiseksi sijoittui japanilainen Toru Terasawa ajalla 2.19.35 ja kolmanneksi japanilainen Kenji Kimihara 2.19.58.

Puolalaisnyrkki puri Lahdessa

Viissi puolalaisnyrkkeilijää osallistui sunnuntaina Lahden Ahkeran kansainvälisiin kilpailuihin ja neljä heistä selvisi ottelunsa voittajaksi. Parasta kehätyötä esitteli Puolan Czapko, joka iski vastustajansa Veikko Korven ottelukyvyttömäksi toisessa erässä. Todellinen yleisöottelu käytiin sarjassa alle 60 kg Czaijkan ja Lahden Ahkeran Leo Mähösen välillä. Tuomarit antoivat voiton kotiin, vaikka se olisi hyvän kolmannen erän perusteella kuulunut Czaijkalle. Vauhdikkaita otteluja seurasi Lahden Urheilutalossa viimeistä sijaa myöten täyttynyt katsomo.

HJK valtasi nyt ensimmäisen cup-mestaruutensa

Helsinki. — Helsingin jalkapalloklubi onnistui viime sunnuntaina ensimmäisen kerran pitkän ja kunniakkaan uransa aikana ottamaan Suomen cup-mestaruuden, josta nyt pelattiin 12. kerran. Loppuotteluun Stadionille olivat helsinkiläiset saaneet Työväen Palloilijat, jonka lähes ainoaksi tehtäväksi jäi noukkia pallo kuusi kertaa omasta maalistaan. HJK oli ottelussa suurimman osan ajasta selvästi hallitsevana puolena eikä sen saavuttama 6—1 voitto ole yhtään liian suuri.

Kotijoukkueen ja koko kentän suurhahmoksi nousi Kai Pahlman, joka henkilökohtaisesti vastasi Klubin neljästä maalista. Puoliajalla johtivat mestarit 3—1.

Swedish American Line

UUSI M.S. KUNGSHOLM
M.S. GRIPSHOLM
Ships under Swedish Registry with traditional Swedish seamanship and seaworthiness since Viking times

TEHKÄÄ 1966-1967

SUOMI-MATKANNE LAIVALLA

IHASTUTTAVA JOULUMATKA UUDELLA KUNGSHOLMILLA
JOULUK. 3, 1966 — Matkanjohtaja: Mr. C. Allan Carlson, SAL-Seattle Office.
15 % :n ALENNUS — Jos lähdette jouluk. 3. KUNGSHOLMILLA ja palaatte samalla laivalla jouluk. 28, saatte meno-paluulaivalipusta New York-Göteborg-New York 15 % :n alennuksen.
MENO-PALUU US $434.00

SUOMI-HUVIMATKA 1967
UUDELLA KUNGSHOLM — LAIVALLA
TOUKOKUUN 17, 1967

New Yorkista Göteborgiin, edelleen junalla Tukholmaan ja sitten Suomi-laivalla HELSINKIIN.
Matkanjohtaja: Mr. Carl E. Wasellus—Matkanemäntä: Mrs. Sylvia Aarnio
Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

Muut laivavuorot 1967: New Yorkista: KUNGSHOLM elok. 26; jouluk. 4. GRIPSHOLM toukok. 2; kesäk. 3; kesäk. 28; heinäk. 21; elok. 16.
Göteborgista: KUNGSHOLM kesäk. 8; syysk. 12; jouluk. 28. GRIPSHOLM toukok. 24; kesäk. 17; heinäk. 11; elok. 5; elok. 28.

Paikkojen varaaminen on parhaillaan käynnissä. Ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai suoraan

Swedish American Line
MONTREAL 1, QUE., CANADA — 465 ST. JOHN STREET
VANCOUVER, B. C., CANADA — 966 WEST HASTINGS STREET
WINNIPEG 2, MAN., CANADA — DAHL S.S. AGCY., LTD., 325 LOGAN AVENUE

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Kuluttajain toiminnan komitea (Consumers Action Committee) pitää yllä tarkkailua aiheettomiin hintain muutoksiin nähden ketjuliikkeiden boikotoimiseksi, selittivät komitean edustajat viime tiistaina.

Mrs. Alice Peck raporteerasi, että naisten toimenpiteistä on ollut tuloksena se, että tavaroiden hintoja on hiukan alennettu. Boikotti jatkuu edelleen Yhdysvalloista tuotuihin hedelmiin ja kasviksiin nähden, ainakin marraskuun 8 päivään saakka. Ostajia kehoitetaan myös pyytämään uudelleen punnitsemista etukäteen tehtyihin lihakääröihin nähden. Tarkkailukomitea havaitsi että viikon alussa on monet tavarat hinnoitettu korkeammaksi ja sitten viikon lopulla myydään halvemmalla.

Tähänastisisten tarkistuksien perusteella ja yleisen kokouksen velvoituksen mukaisesti laaditaan päätöslause hallituksille edellämainitussa 8 päivän kokouksessa hyväksyttäväksi, selitti mrs. Peck.

* * *

Jack Kallio kuoli Fort Williamissa sijaitsevassa Westmount sairaalassa lokakuun 30 pnä. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli 84-vuotias. Port Arthuriin hän tuli vuonna 1906. Häntä suremaan jäi poikansa Roy ja poikapuolensa Leo, ynnä muita sukulaisia.

* * *

CSJn haalin lainakirjasto on nyt avoinna maanantai-iltaisin kello 6 ja 7 välillä. Kirjaston hoitajana toimii K. Honkimaa. Kirjastoon on saapunut uusia kirjoja ja odotetaan lisää ensitilassa. — ATH.

— Älä lupaa suuria tekoja; tee niitä. Älä puhu viisaudesta, ole viisas. — Claudius.

VIIKON AIKANA SAI VAPAUS 67 TILAUSTA

Tähänastinen ryntäystulos on 251 tilausta — 23 uutta ja 288 uudistusta

Viikon aikana otettiin konttorissa vastaan 67 tilausta Vapaudelle, joista 8 uutta tilausta ja 59 uudistusta. Kun huomioidaan aikaisemmin hankitut tilaukset on Vapaus kahden ensimmäisen ryntäysviikon aikana saanut 23 uutta tilausta ja 228 uudistusta, yhteensä 251 tilausta.

Nyt täyttivät hankintatavoitteensa uusien tilausten hankinnassa Salmon Arm, B.C., Winnipeg, Man. ja Beaver Lake, Ont.

Levitysryntäyksen ajasta on nyt kulunut kolmasosa aikaa ja uusien tilausten hankinnan tulokset ovat kaksi tilausta vailla hankinttatavoitteen yhdestä kolmannesta osasta, joten levitystyötä on tehostettava jos aiomme täyttää uusien tilausten yleistavoitteen.

Siis jokainen asiamies ja -nainen, ottakaa päämääräksenne, että paikkakuntanne uusien tilausten hankintatavoite tulee täytetyksi.

Kiitämme kaikkia tilausten lähettäjiä ja lausumme uudet tilaajat tervetulleeksi lehtemme lukijakuntaan.

Tähän katsaukseen saatiin tilauksia seuraavilta:

Otto Halminen, Burks Falls, Ont., 1 uudistus.

Annie Koski, Salmon Arm, B.C., 1 uusi. Tavoite tuli täytetyksi.

Tilaaja, Teaneck, N.J., 1 uudistus.

Tilaaja, New Westminster, B.C., 1 uudistus.

Tilaaja, Mackenzie Island, Ont., 1 uudistus.

V. Koivuranta, Lappe, Ont., 1 uudistus.

Kontttori, 1 uusi ja 1 uudistus, Jenny Jylhä 1 uudistus, Sofia Pöntiö ja Eino Lehtola, 3 uudistusta ja 1 uusi tilaus, yhteensä Sudburysta 2 uutta ja 6 uudistusta. Uusien tilausten tavoitteesta puuttuu vielä kaksi tilausta.

Tilaaja, Estaire, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Rosseau Road, Ont., 1 uudistus.

Henry Rönty, 4 uudistusta ja John Toivanen ,9 uudistusta, kaikkiaan Torontosta 13 uudistusta.

Atu Koivula, Long Lake, Ont., 2 uudistusta.

Tilaaja, Levack, Ont., 1 uudistus.

Emma Tuomi, Kirkland Lake, Ont., 1 uusi ja 3 uudistusta. Uusien tilausten hankintatavoitteesta puuttuu enää yksi tilaus.

Walter Suonpää, Sarnia, Ont., 1 uudistus.

Kaisa Gestrin, Vancouver, B.C., 1 uudistus.

Aino Koski, Kapuskasing, Ontario, 2 uudistusta.

Martha Ekholm, Timmins Ont., 4 uudistusta.

Tilaaja, Creighton Mine, Ontario, 1 uudistus.

Tilaaja, Garson, Ont., 1 uudistus.

Aili Anderson, Sointula, B.C., 1 uudistus.

Elina Sandholm, Whitefish ,Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Garson, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Sprucedale, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Winnipeg, Man., 1 uusi tilaus. Osuus tyttyi.

Tilaaja, Garson, Ont., 1 uudistus.

A. T. Hill, 1 uusi ja 1 uudistus sekä Jenny Salmi, 1 uusi tilaus, yhteensä Port Arthurista 2 uuttta ja 1 uudistus. Uusien tilausten tavoite yhtä vailla.

Werner Lammi ,Beaver Lake, Ont., 1 uusi ja 1 uudistus sekä Niko Piispanen, 1 uudistus, yhteensä Beaver Lakelta 1 uusi ja 2 uudistusta. Uusien tilausten tavoite täyttyi.

Ida Romo, Wanup, Ont., 3 uudistusta.

John Pärssinen, 1 uudistus ja Tyyne Harju, 3 uudistusta, yhteensä Wahnapitaesta 4 uudistusta .

Tilaaja ,Dunblane, Sask., 1 uudistus.

Tilaaja ,Haliburton, Ont., 1 uudistus.

Jäämme odotttamaaan ensi viikon tuloksia ja sanomme kuulemiin!

Toimen naisten kiitos

Toronto. — Meillä oli nyt järjestyksessä kolmannet "Rummage Sale" myyjäit — ja aina ovat tulokset parantuneet, niinkuin kilpailutuloksien pitääkin.

Toimen Naisten joukko on pieni, mutta me luotimme ulkopuoliseen kannatukseen ja avustukseen. Emme pettyneet myös tälläkään kertaa, emmekä olleet liioin ylikuormitettuja.

Myyntitavaraa tuli runsaasti. Kaikenlaatuista, mutta suurin menekki oli astioilla, padoilla, pannuilla y.m. taloustavaralla. Se pöytä tyhjeni heti melkein puhtaaksi — niin, että jos sitä tavaraa on ylijäämää, vaikkapa kahvikuppia ilman lautasia, niin please, älkää heittäkö hukkaan, vaan säästäkää, sillä tulemme järjestämään toisen "rummage salen" uudelleen joulun jälkeen kun meille jäi laatikoittain miesten sekä naisten hyviä vaatteita m.m. kaksi turkkia. (Jos joku haluaa ostaa, niin myymme ne mielihyvin näin tiskin alta viidellä dollarilla) Jos niinkuin olisi talvikalastajia tai muuntapaisia "kököttäjiä" niin turkin alla ei palele pitäisi saada kaupaksi talven tullen.

Meillä oli paljon miehiäkin apulaisina. Toiset tekivät telineitä joihin voitiin ripustaa vaatteita ja jotka he sitten taas hajoittivat kun tuli sulkemisaika. Jotkut heistä toimivat vahteina ovella ja toiset myymämiehinä. Heille erikoisesti lausun kiitokset. Samoin nuorille tytöille ja pikkurouville, jotka niin innokkaasti toimivat myyjättärinä ja kassaneiteinä. Kyllä se varmaankin vaati kaikilta tarkkaavaisuutta ja näppäryyttä ensimmäisen parin tunnin ajan senjälkeen kuin ovet avautuivat.

Uskokaa tai ette, mutta ensimmäinen mies jonossa oli tullut jo kello puoli kuuden aikaan vaikka ovet avautuivat vasta kello seitsemältä. Silloin oli jonoa yläkerran rappusilta aivan ulos saakka. Kun ovet avautuivat niin se näytti "kultakuumeelta" kaikkien rynnätessä kuin "pahanhengen riivaamina".

Alakerrassa oli kaksi ahkeraa emäntää tarjoilemassa kahvia ja voileipiä. Kiitos heille ahkerasta tarjoilusta. Näin voi jokainen avustaa vointinsa mukaan omalla sarallaan. Näin ollen lausumme kaikille kiitokset, niin lahjoittajille kuin myynnissä apuna olleille. Kaikkia saamme kiittää siitä, että saimme summan $322.00 puhtaana tulona. Se on teidän jokaisen ansiosta kerätty järjestötoiminnan tukemiseksi.

Meidän seuraavaan myyjäistilaisuuteen toivomme kaikenlaiset lahjoitukset tervetulleiksi, sekä toivomme, että taaskin saamme palvella suurta ostajajoukkoa.

Lämpsät lahjoittivat omenia, joista heille kiitos. Näistä Elli ja Aino tekivät omenahyytelöä, jota myydään myyjäisissäkin. Myyjäiset pidetään joulukuun 4 päivänä. Siellä varmaan löytyy joululahjoiksi sopivaa tavaraa.

—★—

Vietnamin sodasta on puhuttu paljon, mutta ei vieläkään tarpeeksi. Pohjois-Vietnamin nälänalaisten lasten avustamiseksi otamme lahjoituksia kiitollisuudella vastaan. Pikkulasten vaatetustilanne on siellä hyvin surkea. Sadeaika (moonsooni) on siellä tulossa. Naiset ja lapset joutuvat siellä elämään melkein "luolaelämää" ilmapommitusten seurauksista .Siksi joutuu moni äiti suojelemaan lapsensa luonnon helmassa, eikä kuten äiti täällä, joka voi kietoa vauvansa vaatteisiin, puhtaisiin peitteisiin ja villa-asuihin. Vietnamilaisilla lapsille on kiireesti lähetettävä vaatetusta, mutta kaikki pitäisi olla hyvin tummavaristä. Viholliset, heittävät ensin valopomminsa, jonka valossa vaaleat ja kirkkaat värit erottuvat hyvin, niin on aina suurempi vaara joutua pommituksen kohtteksi. Tämän takia täytyy kaiken vaatetuksen olla tummaa.

Peitteet saisivat olla noin 36x40 tuumaisia. Ne voi kutoa monivärisistäkin neliöistä, siis tarkistakaa villalankavarastonne.

(Jatkuu sivulla 4)

HENGELLISET KOKOUKSEMME

jatkuvasti Siion Rukoushuoneella, 122 Powell St., Vancouver, B.C., keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30, sunnuntaisin klo 7 illalla.

T E R V E T U L O A !

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN, kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN, kotiin WA 3-4378

HENKILÖKOHTAINEN
JOULU- ja UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE

VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
jotka ilmestyvät:
Lännen numero jouluk. 13 pnä
Itä-Canadan joulukuun 15 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNEA
UUDELLE VUODELLE

toivotamme kaikille tovereillemme ja ystävillemme!

(Nimi

(Osoite)

Hinta $3.00

Hauskaa Joulua ja
Onnelista Uutta Vuotta
toivotamme kaikille ystävillemme!

(Nimi

(Osoite)

Hinta $2.00

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

NYT SAATAVANA

ÄÄNILEVYUUTUUS

SOITETAAN 45 RPM KIERTONOPEUDELLA

BSC 1011 A — **SAUNAJENKKA, Armas Lehtovaaran orkesteri Laulaa Reijo Lehtovaara**
LETKAJENKKASIKERMA, Armas Lehtovaaran orkesteri (Letkiss Medley)

HINTA $1.75
(ynnä 5% myyntivero Ontariossa)
Postin kautta tilattuna — 10c postikuluja varten.

Lähettäkää tilauksenne heti, sillä tätä levyä on vain rajoitettu määrä.

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Canadan juhlavuoden
TASKUKALENTERI 1967
on nyt ilmestynyt

132 SIVUA - HINTA 75c
(Ontariossa lisättävä hintaan 5% myyntivero, joka on 4 senttiä)

Taskukalenteri

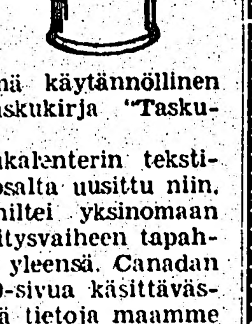

Hankkikaa itsellenne tämä käytännöllinen Canadan juhlavuoden taskukirja "Taskukalenteri 1967".
Tämä juhlavuoden Taskukalenterin tekstiosasto on huomattavalta osalta uusittu niin, että siinä käsitellään miltei yksinomaan Canadan 100-vuotisen kehitysvaiheen tapahtumia ja Canadan asioita yleensä. Canadan historiaa käsittelevässä, 10-sivua käsittävässä katsauksessa on tärkeitä tietoja maamme satavuotisen historian kehityksestä.

SISÄLTÖLUETTELO:

Kalenteriosasto, käsittäen nimipäivät, merkkipäivät ja muistiinpanosivut
Pikasilmäys 100-v. juhlaa viettävän Canadan historiaan, käsittäen 10 sivua
Canadan eläkesuunnitelma
Leskien eläke
Canadan juhlapäiviä
Maailman pisimmät tunnelit
Äitien avustus Ontariossa
Leskien ja yksinäisten naisten avustus
Sokeiden avustus Ontariossa
Canadan mittoja ja painoja
Metriset mitat ja vertailu
Tilavuusmittoja ja lukumittoja
Mikä on bushelin paino — pintamittoja
Lämpömittarit
Lämpömittarien vertailu
Canadan postimaksut
Rekisteröity posti ja "Money orders"
Suurimmat kaupungit
Canadan suurimmat kaupungit

Taskukalenterin tilauksista jotka käsittää 5 kpl. tai enemmän myönnetään asiakkaalle 15% alennus.

Taskukalenteria on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. Box 69 Sudbury, Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden ja Liekin asiamiesten sekä sanomalehtikerhon muiden jäsenten tärkeä kokous Finnish haalilla keskiviikkona, marraskuun 9 päivänä kello 7 illalla.

"Onnellisen aviomiehen" harjoitukset ovat Finnish-haalilla joka tiistai ja perjantai, klo 7 illalla.

Sävel-kuoron mainio laatikkopäivällinen tarjotaan Finnish haalilla sunnuntaina, marraskuun 13 päivänä. Tarjoilu alkaa kello 12 päivällä. Tervetuloa, sanovat kuorolaiset.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Herkullisia uutisia

Nyt kun talvikin näyttää tuloaan on välttämätöntä saada hyvää ravintoa lämpimyydeksi ja sitä on tarjolla Sävel-kuoron järjestämillä laatikkopäivällisillä, Finnish-haalilla, sunnuntaina t.k. 13 päivänä, alkaen kello 12 päivällä. Saatte syödä runsaasti $1.00 maksulla ja lapsilta peritään ainoastaan 50c. Siis kaikki nauttimaan kuuluisista Sävel-kuoron laatikkopäivällisten antimista.

Vuotuinen basaari ukrainalaisten haalilla

Vuotuinen kolmipäiväinen basaari on tämän viikonlopun aikana ukrainalaisella haalilla, 189 Spruce kadulla. Siellä on myytävänä monenlaista tavaraa ja saatavana erinäisiä herkkuja.

Torstaina alkanut basaari jatkuu perjantaina, marraskuun 4 pnä ja lauantaina, marrask. 5 pnä. Molempina päivinä tarjotaan koko ateria kello 6.30—8.00 välillä illalla.

Viisi arvokasta palkintoa jaetaan lauantaina. Sisäänpääsy 25c. Tervetuloa, sanovat basaarin järjestäjät.

Mine-Millin ja 'Bridgen sopimuksesta äänestys perjantaina

Oikeus meidän jäsenistömme enemmistön mielipideilmaisuun ei tule häirityksi vähemmistömielipidettä edustavien noin 7 henkilön luvattomilla ja järjettömillä teoilla sanoi Robin (Bob) McArthur, Mine Mill osasto 598 presidentti torstaina.

Hän antoi lausuntonsa torstaiaamulla tapahtuneesta "villikissa" lakkoyrityksestä Hardy kaivoksella, joka epäonnistui.

"Siellä ei ole minkäänlaista lakko vahtilinjaa", sanoi McArthur. "Muutamat miehet yrittivät muodostaa lakkovahdintaa, mutta epäonnistuivat kun enimmistö työläisistä ilmoitti menevänsä töihin."

Ainoastaan Hardy kaivoksella tiedoitettiin tapahtuneen minkäänlaisia luvattomia selkkauksia torstaina.

"Kaikki jäsenet ovat kiinnostuneita äänestämään ilman selkkauksia perjantaina ja töivomuksemme on, että näin tulee tapahtumaan", hän sanoi.

Perjantaiaamusta kello seitsemästä kello kuuteen illalla suoritetaan Mine-Millin jäsenistön salainen äänestys tästä uudesta työehtosopimuksesta.

TILATKAA VAPAUS

Sisältörikas ja hieno julkaisu
"UUSI NAINEN"
Irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:
Touko- ja heinäkuun numerot
Irtonumeron hinta 60c
Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Aarne Kummu, Sudburysta on lahjoittanut Sudburyn seudun kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi $2.00. CSJn Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoittajalle.

Omistajalle sakko epäsiisteydestä

Eräs kiinteimistön omistaja First avenuella sai $15 sakon ja kulut päälle täällä keskiviikkona kun hän ei puhdistanut tonttiaan, vaikka kaupungin taholta hänelle annettiin siihen määräys.

Sivulain täytäntöönpanovirkailija William Paul kertoi poliisituomari W. F. Woodliffelle, että 94 First Ave. tontti oli epäjärjestyksessä ja roskaisessa kunnossa, sikinsokin vanhoja laudankappaleita, törkyä ja pois heitettyjä koneen osia.

Omistaja Anne Miron Windsorista oli saanut varoituksen siirtää roskat pois sen jälkeen kun valitus oli rekisteröattu kaupungintalolla syyskuun 15 pnä.

Tätä puhdistustyötä ei ole tehty tiedoitti mr. Paul.

Kaupungin apulaisasianajaja Patrick Cull sanoi, että ellei tätä törkyä nyt siirretä pois niin kaupunki tulee sen tekemään ja siitä koituvat kulut tullaan lisäämään omaisuuden veroihin.

Fanatismi peloittaa jo omiakin

Mynchen. — Länsi-Saksan äärioikeistolaisen kansallisen demokraattisen puolueen (NPD) Baijerin osaston johtaja on sanonut olevansa valmis eroamaan ja ilmoittaa syyksi, ettei hän halua olla vastuussa "jumalattoman fanaattisen vallan palauttamisesta" Länsi-Saksaan.

Frang Florian Winter, joka on myös puolueen varapuheenjohtaja, ilmoitti asiasta kesken Baijerin osavaltion vaalikampanjaa. Vaalit pidetään 20. marraskuuta.

Kansallinen demokraattinen puolue tahtoo ulkomaisten sotilaiden ja työläisten poistuvan maasta, mutta kiistää olevansa natsijärjestö. Se arvelee Baijerin osavaltiossa jatkavansa aiemmin tänä vuonna aloittamaansa voittokulkua.

Winterin mahdollinen ero saattaa kuitenkin sekoittaa puolueen suunnitelmat. Perustellessaan eroaikeitaan maanantaina Winters sanoi ole vansa huolissaan sen vuoksi, että puolueessa on yhä enemmän saamut valtaa ryhmä, "joka ei ole unohtanut mitään eikä oppinut mitään".

Kivikauden heimo Uudessa Guineassa

Port Moresby. — Australian armeijan partio on joutunut tekemisiin kivikauden tasolla elävän heimon kanssa, joka pelkää, että sen naapurit vuorijonon toisella puolella tulevat surmaamaan ja syömään heidät. Useat heimon jäsenet eivät olleet koskaan aiemmin nähneet valkoisia miehiä. Heimo tavattiin Sebe laaksosta Sepikin alueelta Uudessa Guineassa.

Heimo asui viisimetristen tolppien päälle rakennetuissa alkukantaisissa majoissa. Niihin päästiin tikapuiden avulla, jotka voitiin vetää majoihin vaaran uhatessa. Kylän asukkaat olivat aseistautuneet kivinuijilla, luuveitsillä sekä nuolella ja jousella.

Toimen naisten kiitos

(Jatkoa sivulta 3)

Aina vaan vedotaan — Antakaa —Lahjoittakaa —, mutta kun tämä yhteiskunta on kertakaikkiaan niin epäoikeudenmukainen, että toisilla on huutava hätä, vaikka eivät itse halua, jos he pyrkivät parantamaan näitä epäkohtia, niin heidät asein ja pakkovoimin nujerretaan alas — niiden taholta joilla on riittävästi, yli omien tarpeittensa hyvinvointia.

Kiittäen ja vedoten — Toimen Naisten puolesta — Meri T.

Asiamiesten ja Naisten Viirin
tilaajien huomioon!
Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.
Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:
1 vuosikerta $5.95
6 kuukautta $3.25
Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

Hanoista protesti USAn laivastopommituksesta

Saigon. — Pohjois-Vietnam on esittänyt Kansainväliselle valvontakomissionille protestin siitä kun Yhdysvaltain 7. laivastoon kuuluva hävittäjä Masfield pommitti Pohjois-Vietnamin rannikkoa lokakuun 25 pnä. Yhdysvaltain viranomaiset myönsivät torstaina, että tällainen hyökkäys mereltä oli Pohjois-Vietnamia vastaan mainittuna päivänä tehty.

Kansainväliseen valvontakomissioniin, jolle tämä protesti esitettiin, kuuluu Puola, Intia ja Canada.

Valvontakomissionille lähettämässään protestissa Pohjois-Vietnam syyttää, että Yhdysvaltain viisi sotalaivaa oli tunkeutunut Pohjois-Vietnamin aluevesille ja pommittanut useita asutuskeskuksia Dong Hoin pohjoispuolella.

Yhdysvallat kieltää syytöksen asutuskeskuksien pommituksesta väittäen, että sotalaivat "vaimensivat" Pohjois-Vietnamin rannikkotykit ko. alueella ja selittäen, että sotalaivojen pommituksen muista seuraamuksista ei ole tietoa.

Samalla kertaa Yhdysvaltain sotavoimien päällystö tiedoitti torstaina, että Etelä-Vietnamiin on tuotu taas 9,000 yhdysvaltalaista sotilasta entisten lisäksi. Tämän jälkeen on Etelä-Vietnamissa 345,000 amerikkalaista sotilasta — lukuunottamatta Vietnamin rannikolla olevien sotalaivojen miehistöä, jonka yhteenlaskettu vahvuus on 50,000 miestä.

Fab-muotia. Tämä kokovillainen kuuman vaaleanpunainen leninki kaksirivisine yläosineen ja kellohameineen sekä lantiovöineen esiteltiin Miracle Mart-näyttelyssä.

Sudburyn osaston syystoiminta-kalenteri

MARRASKUU

13 pnä — Sävel kuoron päivälliset
17 pnä — Näytelmäseuran bingo
27 pnä — Näytelmän esitys

JOULUKUU

1 pnä — Lastenkomitean bingo
11 pnä — Sävel-kuoron konsertti
15 pnä — Melody orkesterin bingo
18 pnä — Lasten joulujuhlat

TAMMIKUU — 1967

12 pnä — Johtokunnan bingo
22 pnä — Päivälliset

Tilatkaa Vapaus!

SÄVEL-KUORON järjestämät
LAATIKKOPÄIVÄLLISET
FINNISH-HAALILLA
SUNNUNTAINA, TK. 13 PNÄ., alkaen klo 12 p.
RUNSAASTI HERKULLISIA LAATIKOITA
Aikuisilta $1.00 - Lapsilta 50c

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
JOTKA ILMESTYVÄT SEURAAVASTI: LÄNNEN NUMERO JOULUK. 13 JA ITÄ-CANADAN NUMERO JOULUK. 15 PNÄ

Teillä on mainio tilaisuus VAPAUDEN joulunumerojen palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.

Erikoisesti suosittelemme kehyksessä julkaistavaa HENKILÖKOHTAISTA JOULU- ja UUDENVUODEN TERVEHDYSTÄ, joista asiamiehemme voi esitellä Teille useita eri malleja. Niitä on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia.

Kaikkien tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään joulukuun 5 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Mitä saamme kasviksista

Yhteinen piirre kaikille kasviksille on, että ne sisältävät paljon vettä ja vähän energiaa. Tätä on pidettävä etuna, koska ruokavaliomme pyrkii olemaan liian vahvaa ja lihottavaa, sisältäen runsaasti rasvaa ja sokeria. Lisäksi kasvikset selluloosapitoisina antavat suolistolle täyttävää massaa, joka on tarpeen sen normaalille toiminnalle. Vielä tärkeämpi kasvisten ominaisuus on niiden suuri vitamiini- ja kivennäisainepitoisuus.

Käyttämällä kasvisten jaoitteluperusteena syötävän osan nimitystä, voidaan puhua mukula-, juuri-, varsi-, lehti ja hedelmäkasveista.

Mukulakasveista tutuin on peruna. Se on tärkeä C-vitamiinin ja raudan antaja suomalaisessa ruokavaliossa, mutta kohottaa helposti ruoan energian-arvoa tärkkelyspitoisuutensa vuoksi.

Juurikasveista Suomessa käytetään eniten porkkanaa, punajuurta ja lanttua. Porkkanassa on runsaasti karotiinia, joka elimistössä muuttuu A-vitamiiniksi. Vaikka elimistö pystyy porkkanan karotiinista käyttämään hyväkseen vain 10—15 % sitä voidaan pitää erinomaisena A-vitamiinilähteenä. Lanttu taas on hyvä C-vitamiinin eli askorbiinihapon lähde — lähes appelssiinin luokkaa. Huomioonotettava seikka on myös se, että askorbiinihappo säilyy lantussa kevääseen asti. Punajuuren ravintoainesisältö on mitätön mutta se on mehukas tarpeellinen ruokapöydän värikkyyden lisääjänä. Retiisiä toivoisi näistä samoista syistä käytettäväksi yleisemmin.

Lehti- ja varsikasvisten arvo perustuu niiden vitamiini- ja kivennäisainepitoisuuteen. Huomattava on, että näitä ravintoaineita on eniten niissä kasvinosissa, joista vihreä väri on voimakkain.

Näin on etenkin karotiinin, mutta myös askorpiinihapon suhteen. B-vitamiineja eli riboflaviinia, rautaa ja kalsiumia on sitä enemmän mitä vihreämmät lehdet ja varret ovat.

Tärkeimmät lehti- ja varsikasvikset ovat kaali. Monet niistä kasvavat Suomessa hyvin eikä säilytyskään ole vaikeaa. Lisäksi ne sopivat yhtä hyvin arkiseen kuin juhlavaankin pöytään. Kaikissa kaaleissa on runsaasti askorbiinihappoa. Yleisesti käytettyjen kerä- ja kukkakaalien rinnalle olisi lehti-, kyssä-, parsa-, ja ruusukaalin saaminen suositeltavaa. Salaatissa ja persiljassa on paljon karotiinia ja viimeksimainitussa lisäksi askorbiinihappoa. Molempia käytetään aika yleisesti. Pinaatti ja raparperi ovat myös melko suosittuja. Niiden varjopuolena on runsas oksaalihappotilaisuus, sillä se sitoo ruuan sisältämää rautaa vaikeasti liukenevaksi yhdisteiksi. Sipuli on kaikille tuttu, tutuksi toivoisi myös piristävänmakuisen varsisellerin tulevan.

Hedelmäkasveista on mainittava ennen kaikkea kurkku ja tomaatti. Molempien energia-arvo on pieni, koska ne sisältää 95 prosenttia vettä painostaan. Kurkulla on merkitystä vain värin ja raikkaa maun antajana, koska sen ravintoarvo on vähäinen. Herneet ja pavut sisältävät hyvää valkuaisainetta ja B-vitamiinia ja rautaa.

Kasvisten ja vihannesten kulutus on viime vuosina paljon lisääntynyt, mutta vieläkin niiden käyttö monessa perheessä on vähäistä. Kuitenkin juuri vihannesten avulla saadaan aterioihin vaihtelua, raikkautta makuja ja tuoksuja.

* * *

Auton oltava kova päältä ja pehmeä sisältä

Berliinin teknisen korkeakoulun professori ja moottoriajoneuvojen instituutin johtaja Ernest Fiala vaatii, että henkilöautojen tulee olla sisältä pehmeitä ja ulkoa kovia, jotta onnettomuuden sattuessa matkustajilla olisi mahdollisimman suuret toiveet säilyä vammoitta. Onnettomuuksien ehkäisyssä on Fialan mielestä ehkä kaikkein tärkeintä hyvä näkyvyys joka suuntaan ja positiivinen ajo. Yleensä mistään autosta ei näe tarpeeksi ulos. Ajajien etupuolella ei oikeastaan saisi olla mitään näköestettä, joka on silmien väliä leveämpi. Positiivinen ajo merkitsee auton hyvää tiellä pysymistä kaarteissa ja sivutuulen haittojen vähentämistä. Näitäkään kysymyksiä eivät kaikki autotehtaat ole pystyneet ratkaisemaan.

Auton korin tulisi professorin mielestä olla murtumaton siten, että törmäys esteeseen 70 kilometrin tuntivauhdissa tai ympärilento 100 kilometrin tuntivauhdissa eivät aiheuttaisi missään kodassa 20 cm. syvempää painumaa koripeltiin. Ovien on pysyttävä kiinni ja istuinten paikoillaan. Näin taattaisiin myös turvavöiden mahdollisimman hyväsuoja. Ohjausten parantamisesta sanotaan, että ohjauspyörän karan tulisi olla joustava eikä pureutua kuljettajan rintaan keihään tavoin yhteentörmäyksessä. Auton sisäseinät eivät saisi olla kovempia kuin niitä vastaa törmäämään joutuvat ruumiinosat.

* * *

Voileipävanukas

4—5 voilla siveltyä leipäviipaletta
¼ kkp rusinoita
¼ kkp sokeria
1 kkp maitoa
1 hiukan vatkattu muna
hienonnettuja pähkinöitä.

Voileipäviipaleet leikataan sopivan muotoiseksi mahtuakseen kauniisti voideltuun piirakkapannuun. Leivän voideltu puoli tulee ylöspäin ja pinnalle sirotellaan rusinat ja sokeri.

Kuumennettu maito ja hiukan vatkattu muna kaadetaan leipäviipaleille ja pinnalle ripotellaan hienonnettuja pähkinöitä. Seos saa olla rauhassa puoli tuntia, että leipä ehtii liota. Sitten se paistetaan 375 F-kuumuudessa puoli tuntia, eli siksi kun on tullut pinnalta kauniin ruskeaksi. Annoksesta tulee kuudelle.

Työ, raskas työ, otsasta hikeä puristava työ on ihmiskunnan onnellisuuden perustus. Kaikki sen karttajat, kaikki helppojen päivien pitäjät ovat ihmiskunnan kustannuksella eläviä kuokkavieraita.

Johannes Linnankoski

Suomalaisia lauluja ja tanssimusiikkia
COLONIAL LP ÄÄNILEVYILLÄ
(Pitkäsoittolevyjä)
Kaikki tässä ilmoituksessa olevat levyt on soitettava 33⅓ kiertonopeudella ja mikroneulalla.
Holiday in Finland
VIOLA TURPEINEN
LP-150 — 12 tuuman
Clap Hands, polkka • Tanner Waltz • Harlem Schottis New Year's Hambo • Scandinavian Folk Dance • Ellin polkka • Two Row Accordion, polkka • Corvette Hambo • Sataa vettä, sataa lunta, sotiisi • Oleana polkka • Nicolina Hambo • Everybody's
More Dances from Finland
POHJOLAN POJAT ORKESTERI
LP-248 — 12 tuuman
Narpes sotiisi • Seurasaaren polkka • Matin jenkka • Metsäkukkia, valssi • Romanssi tango • Lännen polkka • Synnyinlaaksosta, jenkka • Rakastan, tango • Syysunet, valssi • Kotipaikka-hambo • Finnish sotiisi • Kallen polkka.
HINTA $4.50 KPL.
(ynnä 5 prosentin myyntivero Ontariossa)
Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut
TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario